Ч. 87 (14.919). Львів, четвер 21. квітня 1938. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LIX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.

Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26

Адреса для телегр.: Діло Львів

Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".

Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—18 АРКУШІВ ДРУКУ.

Англьо-Італійське порозуміння і протикомуністичний пакт.

СТАНОВИЩЕ ЄГИПТУ ДО АНГЛЬО-ІТАЛІЙСЬКОГО ПОРОЗУМІННЯ.

Італійський амбасадор у Токіо відвідав японського міністра закорд. справ і повідомив його про заключення англьо-італійського порозуміння, підкреслюючи, що воно нічим не нарушує італьо-японських взаємин, що їх урегулював протикомуністичний пакт.

Єгипетський премієр висловився з великим признанням про льояльну поставу Англії та Італії підчас переговорів між тими державами; вони обі постійно інформували Єгипет про хід переговроів.

Небавом почнуться переговори між Каіром і Римом у справі договору доброго сусідства та між Каіром, Римом і Льондоном про деякі справи, що торкаються Судану й озера Тана.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА ВИЗНАЛА АНЕКСІЮ АБІСИНІЇ.

Чехословацький посол відвідав мін. Чіяна та заявив йому, що від тепер він акредитований при Вікторі Еманууїлові III. як при італійському королеві та етіопському цісареві.

Франко-італійське порозуміння.

Французька амбасада в Римі повідомляє: У латинську Велику Суботу французький шарже д'афер при італійському уряді Бльондель запитав мін. Чіяна, чи Італія готова негайно приступити до переговорів з Францією. У вівторок мін. Чіяно заявив Бльонделеві, що Мусоліні приняв пропозицію. При цій нагоді стверджено, що між обома державами нема поважніших спірних питань — перш за все необхідно очистити атмосферу, яку обтяжили пресові полеміки.

Після вияснення атмосфери відбудуться наради експертів, опісля оба уряди обміняються нотами.

У найближчому часі Франція заіменує амбасадора в Римі.

ЗМІСТ ПОРОЗУМІННЯ.

Переговори будуть іти на такій площині: Франція визнає анексію Абісинії на таких самих умовинах як Англія. Італія дасть Франції запоруку безпеки на Середземному Морі, в Сирії, в еспанській справі і т. п.

Коли Гітлер приїде до Риму?

Остаточно устійнено, що Гітлер приїде до Риму 3. травня в год. 20.30; подробиць побуту у Римі ще не устійнено. У промовах Гітлер і Мусоліні потвердять ненарушність кордону між обома державами.

АРХИКНЯЗЕВІ ОТТОНОВІ ГАБСБУРГОВІ СКОНФІСКУЮТЬ МАЙНО.

З Відня потверджують, що за арх. Оттоном розіслано гончі листи. Як припускають деякі часописи, проти нього переведуть розправу і позаочно засудять його на конфіскату майна.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА ПЕРЕПРОШУЄ НІМЕЧЧИНУ.

Кільканацятьох напасників вибило шиби у віллі радника німецького посольства у Празі, що не хотів зняти німецького прапору. Чехословацький шеф протоколу перепросив нім. посольство; 8 робітників покарано за участь у нападі.

Національні війська дальше займають середземноморське побережжя.

Головна кватира національних військ повідомляє, що нац. війська посуваючися на південь від Тортози, заняли місцевости Сан Карльос де ля Рапіта, Сан Хаіме, Порт льос Альфакес, лас Бордас і Бовот; понад 200 червоних попало в неволю.

Тепер національні війська зблизилися на 30 км. до великої пристані Кастельон де ля Пляна, загрожуючи його поважно; червона залога боронить місто слабо.

ТЕРОР У БАРСЕЛЬОНІ.

Як подає Авас, у Барсельоні засудили на смерть 20 осіб за державну зраду.

ЦІЛА ТОРТОЗА В РУКАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВІЙСЬК.

Національні війська обсадили в середу вечором цілу Тортову. Місто зовсім вилюднене, бо червоні, заки відступили, примусово евакуювали все цивільне населення, щойно тоді висадили мости.

КОМІТЕТОВІ НЕІНТЕРВЕНЦІЇ ЗАГРОЖУЄ НЕВИПЛАТНІСТЬ.

В найближчий понеділок збирається комітет неінтервенції на засідання присвячене виключно фінансовим справам. Комітет вичерпав усі засоби — йому загрожує „голодова смерть". Генеральний секретар комітету заявив, що як члени комітету не вирівняють своїх довгів, комітет буде мусіти зліквідуватися 15. травня.

Найбільшу квоту винні комітетові Совіти, які відмовилися платити свій уділ, „доки неінтервенція не перестане бути фарсою".

Sygn. VI. 1. Pr. 116/38. Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia niejawnego. Sąd Okręgowy, Wydział VI. karny we Lwowie w składzie: Przewodniczący: Wiceprezes S. O. L. Malicki, Sędziowie S. O. R. Michalewicz J. Locker w sprawie Sygn. VI. 1. Pr. 116/38 konfiskaty czasopisma p. t. „Diło" z daty Lwów, dnia 1. IV. 1938 r. nr. 71 rozpoznawszy wniosek Prokuratora Sądu Okręgowego we Lwowie z dnia 7. kwietnia 1938 r. Sygn. IX. Dz. 77/38 o zatwierdzenie dokonanej dnia 2. kwietnia 1938 przez Starostwo Grodzkie we Lwowie konfiskaty powyższego czasopisma z powodu, iż w treści artykułu p. t. „Chawi konfiskaty druków" mieszczą się znamiona wyst. z § 24 ust. pras. z 17/12 1862 Dzpp. nr. 6/63 na posiedzeniu niejawnym dnia 8 kwietnia 1938 r. po wysłuchaniu wniosku Prokuratora Sądu Okręgowego postanawia: wniosku nie uwzględnić i dokonaną konfiskatę uchylić. Uzasadnienie. W treści inkryminowanego artykułu umieszczonego w wymienionym wyżej czasopiśmie, nie dopatrzył się Sąd znamion jakiegokolwiek czynu karygodnego, a w szczególności wyst. z § 24 ust. druk. albowiem inkryminowany artykuł pomija wyznaczeniem pism które uległy konfiskacie, pism tych pod względem treści nie przedrukowuje. Przewodniczący: Malicki w. r. Protokolant: Mędraś w. r. Za zgodność: L. Janowicz, kier. sekr.

Татарські вісти про площу „Сокола Батька".

Львів, 20 квітня 1938.

Яка у нашому краю нездорова атмосфера, який гарячковий стан умів, які нервові настрої та як обидва громадянства — і українське і польське — реагують на ту саму подію — про це справді надзвичайно пророчисто каже відгук справи площі „Сокола Батька". Коли про цю справу мало пишуть краєві часописи то це теж один із проявів анормальних відносин, в яких живемо, а саме, що годі багато й вичерпуюче писати про те, що є предметом найбільшого зацікавлення, найчастіших і найпалкіших розмов у місті і селі, про те, що викликує в мешканців цього краю найбільш суперечні почування. Чи це йде по лінії чиїх інтенцій чи ні, проте є фактом, що вістка про пляни вивласнити площу Сокола Батька у Львові сколихнула обидвома громадянствами і стала сенсацією, яка тим ріжниться від усяких інших злободенних менших і більших „сенсацій", що не минається, не потапає у повені щоденних дрібних справ, лиш усе зберігає свою актуальну атракційну силу і з кожним днем далі — щораз більше хвилює людей. І то без ніякої співучасти у цьому преси, яка радше мовчить, ніж кричить і якій ніяк не можна закинути, що вона є в цьому випадку „підбурюючим" чинником. Це масове і всезагальне зацікавлення і схвилювання, це поширення вістки про небезпеку для площі Сокола Батька по всіх найдальших закутинах краю летом блискавки, — все воно надзвичайно характеристичне для ваги справи і повинно рішальні у цій справі чинники справді спонукати до призадуми.

Те саме торкається способу реакції в українському та польському громадянстві. Українське громадянство спершу не вірило, вважало такі вістки „пробним бальоном" у роді пробних бальончиків п. Войцеховського ріжних давніших помислів зі справою українського університету, тернопільської гімназії, мовою навчання релігії у школах і т. п. Знаємо громадян, які просто обурювалися на тих, що казали про пляни вивласнення тієї площі, бо це — мовляв — надто поважна справа, справа свята, якої не слід вживати для несмачних жартів. Коли ж виявилось що жарт не є жартом, а правдою, тоді спершу запанувало безмірне збентеження, потім пішли по цілім краю татарські вісти. Чуємо, що на площі Сокола Батька вже будують якісь обєкти, то знову, що не впускає туди вже військова сторожа, словом що факт вивласнення площі вже доверешений і українців одним почерком пера позбавили того, що вони придбали збірним моральним та матеріяльним зусиллям буквально цілого народу по цьому боці Збруча впродовж кільканадесяти літ. Очевидно, наші земляки не можуть відмовити собі при цій нагоді теж вия-

вити питомену риску своєї вдачі, чого доказом є поголоски про вясоту сум, за які вже Старшина Сокола Батька продала (слава Богу, що не „запродала") площу.

Польське громадянство зареагувало на цю вістку інакше, але теж надзвичайно характеристично: безмежна радість і зло-радість обхопила всі гурра-патріотичні круги! Ось — мовляв — нарешті сталося щось, що таки добре вийшло русинам у печінки! Підкреслюємо: мотив вивласнення не грає в очах кожного пересічного польського обивателя, який на цю тему дебатує по львівських каварнях, вулицях, трамваях, — ніякої ролі: йому важно те, що українці можуть втратити єдину свою площу, призначену для цілей тіловиховання! Що зробити з українським тіловихованням, чи взагалі можна допустити до того, щоб українська молодь цілком не входила в рахубу у справі тіловиховання, як підійти до цілої проблеми української молоді, цього ті втішені польські громадяни не беруть під найменшу увагу, так само, як ні трохи не цікавить їх ніщо, що входить в орбіту українства, як поважної проблеми. Адже чи з польських громадян думає хто про те, що напр. нинішній стан у шкільництві не може втриматись, бо це абсолютно виключене, щоб на довшу мету кількаміліонова свідома свого національного обличчя меншина могла не мати свого рідного шкільництва на державний кошт — від народних шкіл по університет та Академію Наук! Це такі „неприємні справи", що краще про них не то не казати, а й думати, — краще віддаватись „дольче фар ніенте" і жити в пересвідченні, що все в порядку...

Тимчасом до справ, які не є в порядку, долучилась ще одна справа. Щоб покласти край татарським вістям, вважаємо своїм обовязком розвіяти непорозуміння, до якого мабуть причинилось трохи і те, що ми мусіли в останній хвилині скреслити останній уступ з нашої недавньої статті на цю тему. Отож не є правдою, що справа взагалі вже „припечатана". Хоч представники варшавських військових кол заявили, що вони цієї площі потребують і не можуть свого наміру зректися, проте провід Сокола Батька та Центробанку, які правного власника тієї площі, вживає ще далі всіх заходів, щоб переконати військові кола, що без шкоди для військових цілей можна і треба відмовитись від пляну вивласнення єдиної площі, на яку 30 літ складало гроші ціле українське громадянство. Маємо право вірити, що вдасться переконати в цьому відповідальні польські чинники саме мотивами державної доцільности і мотивами інтересу державної оборонности. Є всі дані думати, що сама думка про вивласнення цієї площі не зродилась у Варшаві, в якій про цю площу не знали, тільки у Львові, при чому найвідповідальніші тутешні військові кола теж довідались про це щойно після того, як Старшина Сокола Батька дістала листа від окружного уряду будівництва. Тому й варшавські військові кола не знають мабуть про цілий комплекс теренів у тій самій околиці, які так само для тих цілей годяться і не тягнуть за собою таких зайвих конфліктів, як оця площа. Аргумент польської брукової преси: „покажіть тепер на ділі, як вам залежить на добрі армії" — тут абсолютно непричім: це аргумент демагогії, який має на увазі не добро армії, тільки тим добром прикривається для політичних цілей, які саме суперечать інтересам оборонности держави!

Вертаючись до тих татарських вістей треба ствердити, що **площа Сокола Батька не є на продаж**: на цьому становищі станули одностайно широкі збори українського громадянства, що відбулися 9. квітня 1938. Очевидно, закон є законом, і коли річ іде про застосування закону, за яким стоїть сила державного апарату, то на це нема ради. Однак треба висловити надію, що до такого ригористичного застосування закону про право вивласнення спеціяльно у цьому випадку таки не дійде. І тому не час на паніку. Паніки не може бути в ніякому випадку: навіть у найгіршому. Паніка є запереченням національної гідности, а справа площі Сокола Батька належить до тих справ, яких полагода вимагає найбільшої національної гідности. Особовий склад нинішньої старшини Сокола Батька дає повну запоруку, що без огляду на те, як справа площі закінчиться українська національна гідність буде збережена.

партії т. зв. соціялістичної революційної партії під проводом Піверта) і „польфористів" („праве" крило партії під проводом Поля Фора (генерального секретаря) і Блюма) спричинило метушню у соціялістичних і комуністичних колах. Піверта бояться водночас соціялісти і комуністи, бо він твердить, що обі ті партії в імя опортунізму зрадили марксизм. З того всього вийшла небувала комедія: робітники на приказ Даладіє звільнили фабрики, а соціялісти-півертисти „окупували" партійні соціялістичні бюра й виконний соціялістичний комітет розвязав федерацію.

ВОЄННИЙ СОЮЗ З АНГЛІЄЮ.

Англійський міністр летунства і англійський міністр воєнної маринарки були у Парижі. Деякі англійські часописи говорять вже зовсім виразно про воєнний союз між Великобританією і Францією. Французька преса вдоволяється покищо без коментарів переповідати ці англійські голоси. Приїзд англійської королівської пари до Парижа у червні ц. р. буде мабуть вже явною манифестцією військового французько-англійського порозуміння. Заповідають на кінець цього місяця подорож Даладіє і Боне до Льондону. Тісна співпраця з Льондоном є для французів найвигіднішою позицією при політичних переговорах з Римом, які тепер приходять на денний порядок.

МАНДЕЛЬ НАПРАВЛЯЄ ПОЛОЖЕННЯ В КОЛЬОНІЯХ.

Новий міністр кольоній п. Мандель почав виконувати свій уряд. Про його військові адміністраційні розпорядки після останніх заворушень у Тунісі, офіціяльний комунікат подає дуже коротко: „все вернулося до правильного порядку". „Руку" Манделя знають французи з часів Клеманса, а французькі пошт. тарі памятають його, як свого міністра перед приходом „людового фронту" до влади. Одним із виборчих гасел „людового фронту" було усунення Манделя за гноблення робітників, а як він передавав владу соціялістичному міністрові, то поштарі зробили проти нього демонстрацію співаючи „Інтернаціонал" до того кричали йому „ти па...... жид", бо Мандель є нешлюбний син Ротшильда. Ті самі робітники кликали одночасно „нехай живе Блюм"! [...] пяна виборчою перемогою, не дуже [...] гікою.

ФРАНЦУЗИ ПРО ПОЛЬСЬКУ ЗАКОРДОННУ ПОЛІТИКУ.

Французька публична опінія слідить [...] уважно за ходами польської закордонної політики. Спроба організації балтійського блоку держав під покровом Польщі при одночаснім істнуванні військового польсько-румунського союзу цікавить французів, бо такий блок був би великим чинником політичної рівноваги і скріплення значіння всіх держав, що лежать між Німеччиною і СССР. І тому [...] Франція сприяє тим польським зусиллям [...] ща має тепер добру французьку пресу [...] тою Франція не може нарікати на тон польських газет, передовсім від хвилини, як [...] діє став премієром.

Юрій Стадницький

Франція підносить голову.

(ВІД ВЛАСНОГО КОРЕСПОНДЕНТА.)

Париж, 16. квітня 1938.

ВИПРОСТУВАНЕ ПОЛОЖЕННЯ.

Едвард Даладіє, муж довіря французького генерального штабу, вирівняв відразу внутрішнє і закордонне положення Франції. Хвиля довіря у власні сили знову заливає французьку землю. Газети піднесли тон, ударяючи в боєві і патріотичні настрої населення. Вже давно не мали ми нагоди читати таких самопевних слів, як ті, що для прикладу наведемо українському читачеві: „Франція непереможна" — ось заголовок вступної статті сьогоднішнього „Пті Парізієн" — „ми твердимо з цілою певністю, що на випадок війни з Францією, Німеччина знову програє і наслідки війни будуть для неї далеко тяжчі, ніж ті, яких вона зазнала на підставі Версайського договору".

Такий настрій добувається тут майже в усіх газет. Чуємо тут тільки оптимістичні розмови. Нема ніякого сумніву, що якийсь невидний психольогічний удар розворушив цілий край. Французька армія — ця „велика мовчазниця" зазначила свою присутність в державі і все повертається на правильний шлях.

СОЦІЯЛЬНИЙ МИР.

Блюма привитало і попрощало французьке робітництво страйками. Даладієві пішли синдикати відразу на уступки. Все вертається до праці. На ту тему у Парижі говорять дуже багато. Перша чутка: „Комуністи зовсім не бажали собі, щоб соціялістичний провідник мав якийнебудь успіх у краю і тому підсичували страйки", або: „СССР бажає, щоб у Франції був порядок. Сильний французький уряд матиме сильну політику супроти Німеччини, а це є в інтересі СССР".

Від себе скажемо, що уряд повідомив робітничі синдикати, що змобілізує фабрики та силою звільнить „окуповані" підприємства, що викликало велике враження між провідниками-синдикалістами, бо все були звикли приказувати урядові. В додатку ціла французька публична опінія є тепер проти страйків. Велитенська більшість робітництва теж заявляється проти безнастанних страйків. Розкол соціялістичної партії на т. зв. „півертистів" (крайнє ліве крило

З польської преси.

„Кампанія проти пробудження волинського села".

Варшавський оенерівський орган „АБЦ" (ч. 119, з 19-го квітня ц. р.) твердить у статті п. н. „Атака прихильників „українства" не зломить походу польськости" що за прикладом села Гриньки понад 2000 осіб з 29-ти місцевостей перейшло на римо-католицизм. Навівши назви 11-ти місцевостей, заявляє:

„Цей довгий реєстр збільшиться ще в найближчих місяцях. Памятаймо, що, як виявили досліди в минулому році, на Волині є понад 360 місцевостей, яких людність, польська з походження, сьогодні не говорить по польськи, але вже будиться".

„АБЦ" уважає цей перехід на римокатолицизм великим геройством без уваги на те, що думають про це в глибині краю.

„бо не забуваймо, що це діється на [...] де від літ плекали дбайливо та з [...] ною енергією гасла, які далеко [...] від того, чого бажає і що зберігає [...] душі „кресовий поляк". Не забуваймо [...] довкола волинського села розливає [...] далеко і широко хвиля української [...] що тут він перед тільки той, що [...] знавцем і пропагатором тієї [...] кожний раз, коли сільська людність [...] кресювала свою польськість та [...] ку віру, то це уважали малощо не [...] проти влади, бо-ж ця людність [...] ська" і „православна". Та-ж [...] справі Гриньків перевела [...] адміністрації — якби тут [...]

злочин, при якому треба аж такого слідства".

Одним словом — кривда! Це нішо інше, тільки подзвіння воєводі Юзевському — хоч його прізвища не називають — який „плекав українство" на шкоду „польськости" Волині.

Пан „Кар", що писав цю статтю, обурюється на українських послів за те, що вони в соймі обвинувачували польське військо, польських священиків, учителів та кольоністів, які ведуть на Волині оту акцію „повороту до костела". Та найбільш обурює заява голови буджетової комісії сойму, посла Томи Козловського, який, відповідаючи на обвинувачення посла Скрипника, сказав

„ні більше ні менше, тільки що „з погляду польської державної рації — цієї справи не можемо уважати за таку, що приносить комунебудь честь (!). Отже польського старшину і підстаршину з К. О. П., священика, учителя, кольоніста, ціле волинське польське громадянство здискваліфікували під оглядом чести, бо саме їх обвинувачували за „акцію" у Гриньках".

Пан „Кар" твердить, що проти тієї:

„знаменної кампанії, яку ведуть так заїло проти пробудження волинського села з летаргу українства та православя стає „влада душ", що непохитно вірять у добро і слушність своєї справи, стає бідний мешканець волинського села, безборонний і наражений кожної хвилини на всякі переслідування та прикрости".

Про того бідного мешканця волинського села, безборонного і нpropаженого кожної хвилини на всякі прикрости, ми нераз вже писали.

Чехословаччина й европейська політика.

(Голоси світової преси).

I. ПРИЧИНИ ЧЕХОСЛОВАЦЬКО-НІМЕЦЬКОГО НАПРУЖЕННЯ.

Чехословацько-німецьке напруження має дві головні причини: 1) становище німецької меншини у Чехословаччині, та 2) становище Чехословаччини в середній Европі. Іншими словами: 1) невдоволення судетських німців своїм положенням у чехословацькій республиці, та 2) невдоволення провідників третьої німецької імперії, що на шляху до здійснення їх імперських плянів — розширення на Південь і Схід — лежить Чехословаччина: клином врізується в німецьке етнографічне тіло та входить у спілку з ворожими Німеччині світовими політичними системами.

На думку італійської „Relazione Internazionali" причини чесько-німецького напруження треба шукати почасти у справах загально політичних (ідеольогічні контрасти; перебування німецьких емігрантів у Празі) і т. п.

Швайцарська „Die Weltwoche" вказує на те, що політичною метою німців є обєднати всіх німців в одній Німеччині, створити великонімецьке панування в Европі, що охопило би 200 міліонів людей від Рену до Чорного Моря і створило могутню імперію, рівну по силі імперіям: британській та російській. З тією метою від Англії за допомогою Італії й Японії мають відняти цінні частини Африки, а від Росії — Україну. Здійсненню цього пляну найбільше перешкоджує Чехословаччина. Не тільки стратегічно й політично, а й морально. Мадярщина і Югославія, Болгарія і Румунія прилучились би до німецького бльоку, якби тільки зникла „перешкода". Тому Німеччині треба або насильно знищити Чехословаччину або примусити її пристосуватися до німецьких потреб".

Льондонський „Financial Times" звертає увагу, що Німеччина, як їй пощастить забезпечити собі контролю румунського та мадярського збіжжя, румунської нафти та югославинського дерева й руди, матиме змогу почати довгу війну, хоч і не матиме золота та сировин".

З цього ясно виходить, що головною причиною напруження є не положення німецької меншини у Чехословаччині, але змагання Німеччини до того, щоб опанувати Середню Европу.

Англійське „The Contemporary Review" пише: „Положення німецької меншини у Чехословаччині не можна рівняти з положенням німецьких меншин у Польщі та Італії, де Німеччина до цієї пори не виявила ніякого зацікавлення долею останніх". Очевидно, що для Берліна питання меншин — це питання не племени й національности, тільки закордонної політики та стратегії".

Швайцарський „Journal des Nations" з 5-го квітня ц. р. твердить, „що кожний чужинець може пересвідчитися особисто про стан німецької меншини у тих містах у Чехословаччині, якими ці меншини керують, а саме у Ліберці, Яблонній, Карльсбаді, Марієнбаді, Хебі і т. д. Німецька меншина змагається не за істнування, але за політичне панування і владу в державі. А чехословацька влада завжди готова була дозволити судетським німцям усе, що не суперечить конституції, державній достойности та незалежности.

Болгарський „Мір" також пише: „Ніде у світі меншини не мають так добре, як німецька у Чехословаччині... Хто був у Карльсбаді, Марієнбаді, Подмоклях та інших німецьких містах у Чехословаччині, тому й не могло здаватися, що він у чехословацькій державі: скрізь німецька мова, німецькі написи; тільки в урядах поруч з німецькими написами є ще й чеські". „Де меншини мають таке право?"

Бельгійська „L'Etoile Belge" подає, що німецька меншина у Чехословаччині має у парляменті відповідну її кількість послів, має своїх міністрів, університет, три високі школи, 90 середніх, 10 учительських, 52 хліборобських, 48 торговельних, 98 ремісничих, 3.790 народніх, академію музики і мистецтва. Місцева виборна адміністрація й самоуправа у громадах, де більшість німців, німецька. У державній адміністрації на 583.764 чехословацьких урядовців є 141.042 німці".

Отже: ясно, що положення німецької меншини у Чехословаччині не таке вже, щоб аж треба було воювати. У всякому разі значно краще, ніж тих німецьких меншин, які є в інших державах, і тих меншин, які є в Німеччині.

II. СУЧАСНИЙ СТАН ЧЕХОСЛОВАЦЬКО-НІМЕЦЬКИХ ВІДНОСИН.

Отже причина чехословацько-німецького напруження — це імперіялістичні змагання Німеччини до того, щоб поширитись на Південь і Схід. Чехословаччина стоїть на перешкоді своїм положенням, а головно — своїми звязками з ворожими Німеччині політичними системами. Німеччина хоче усунути перешкоду зі свого шляху: зробити Чехословаччину нешкідливою. Або її знищити або втягнути в коло своїх інтересів.

Перше вимагає війни, друге — лише дипломатичного натиску. Першим способом можна приборкати певніше, але сам він небезпечний. Другий не дасть такого ефекту, але... спокійніший.

Який вибере Гітлер?

Чи ужиє зброї супроти Чехословаччини? Бувший український посол у Льондоні А. Д. Марголін у „Нар. Волі" правильно заявив, що задля самої Чехословаччини Гітлер війни не почне. Бо в тім йому не поможе навіть Італія, для якої ніякої користи не буде з того, що Німеччина пошириться, а вона нічого не здобуде. Італія підтримає Німеччину тільки тоді, коли остання почне акцію, з якої будуть вигляди на щось і для Італії. Отже: задля самої Чехословаччини Німеччина воювати не буде, а коли почне похід на Чехословаччину, то це буде знак, що вона готова до війни більшої з СССР і шукає тільки зачіпки.

Тепер ще Німеччина до світової війни не готова. Тому Чехословаччини не зачіпить. Знає, що ця зачіпка неминучо розвинулась би у війну з Францією й Совітами, які сяк-чи-так прийдуть на поміч Чехословаччині, і втягнуть у війну Англію.

Дотого-ж війна з Чехословаччиною це не „прогулька в Австрію". Чехословаччина має укріплені кордони, добре узброєну, добре змоторизовану й добре вимуштровану армію. Особливо добре летунство й артилерію. Та й у великій кількости. Армія може розростись до півтора міліона. Решта населення тримається завзято. Бо це був би бій за свободу нації.

Згадане „The Contemporary Review" за квітень пише, що „сьогодні вже і 260 миль австро-чехословацьких кордонів дуже добре укріплені". Довгий кордон з Німеччиною невигода для обох сторін. „На випадок конфлікту, велика частина німецької суходільної та летунської армії була би привязана до Чехословаччини й не могла би нічого робити на Заході. У цьому найголовніша вигода союзу з Чехословаччиною не тільки для Франції але й Англії". Чехословаччина привязала би до себе не менше міліона німецьких вояків.

Військові фахівці ще перед кількома роками уважали, що напасник для успішної акції потребує людей і матеріялу принаймні втроє більше, ніж той, кого напали. Досвід Еспанії показав, що мусить мати принаймні у пятеро більше... Довгий, але добре укріплений кордон Чехословаччини може бути його силою й одночасно слабістю для напасника".

Насильно взяти Чехословаччину важко, бо 1) чехословацький нарід буде завзято боронити свою свободу, 2) Франція поможе йому військовими, господарськими й політичними засобами, 3) за Францією прийде на поміч Англія. Досить, якби Англія охороняла Францію у Піренеях, Середземному морі, на Рені і Північному морі, щоб Франція помогла Чехословаччині. Тому Гітлер воювати не хоче. Хоче уникнути безпосереднього насильства. Шукає

не простого шляху. Натискає на чехословацьку владу через судетських німців, натискає політично й економічно, намагається ізолювати, дискредитувати чехословацьку демократію, змусити уступити владу Бенеша-Годжі, бо не вірить у можливість осягнути з ними бажаної форми миру. А при цьому запевняє, що не збирається нападати на Чехословаччину.

І в цьому є трохи правди. Принаймні на найближчий час.

Хоча німецькі студенти у Будапешті, як пише віденський „Reichspost“, розкидають проклямації з закликом: „Розбиваймо Тріянон. Розбиваймо совітського васаля Чехословаччину! Домагаємося назад гірської Мадярщини, яку у нас заграбували!“ Хоча деякі судетські німці кажуть, що „за три місяці будемо вже в імперії, а чехів виміняємо за німців у Поволжі“, але як пише голяндська „Het Vaterland“ розумніші люди в Берліні навіть при найкращій стратегічній ситуації не можуть бажати війни“.

Болгарський „Мір“ у кореспонденції з Праги повідомляє, що навіть німецька меншина у Чехословаччині не хоче війни. Вона хотіла би найбільше скористати з доброї нагоди, але найменше ризикувати; боїться війни, яка мусілаб бути на її просторі, якби нарушили державну суверенність Чехословаччини“. Про це заявив сам Генляйн в Англії. Хоча молодь гарячиться, але широкі верстви німецького громадянства у Чехословаччині розумніші й дуже добре знають, до чого війна довелаб.

Швайцарський „Journal de Geneve“ з 4-го квітня ц. р. каже, що поради, які подає у цій хвилині Берлін, цілком помірковані. Німецький посол у Празі дістав від своєї влади інструкції бути твердим, але не переступати межі можливого. З чехословацького боку провідники партій теж годилися вже у судетській справі і здається швидко заявлять про свої максимальні уступки“.

Французький „Le Tepms“ з 3-го квітня ц. р. пише, що хоча німці уважають Чехословаччину занозою у німецькому тілі, небезпечною сліпою кишкою, як сказав Герінг, яку треба усунути, але розуміють, що „не можна вигнати або знищити цілий нарід, тому націстична Німеччина просто не думає про анексію 8 міліонів чехів, які впродовж історії зберегли свій національний характер і традицію. Намагається лише, щоб Чехословаччина не залишалася якоюсь фортецею, яка перешкоджувала би німецькому походові на південний Схід. Гітлерова Німеччина моглаб би жити у повній згоді з Чехословаччиною, якби ця зріклася своєї традиційної політики, тобто: відступила від союзу з Францією й особливо з СССР.“ „Німеччина безумовно хоче досягнути своїх цілей мирним способом“. Тому лише застрашує. Чехи-ж не дуже лякаються; спокійно скріплюють свої позиції, готуються до найгіршого, але не відмовляються від достойної згоди. „Така, мовляв, погана ситуація істнує від часів св. Вацлава, але ми все-ж стоїмо на своїх місцях“.

Президент д-р Е. Бенеш заявив в американському журналі „The World Observer“, що хоча великою небезпекою для мира є перегони у зброєнні, то він не сподіється у близькій будучині якоїсь війни в Европі. Державні провідники знають, що війна довела би до соціяльних революцій, національної, релігійної та іншої боротьби. Ні один державний муж не може бажати війни за таку ціну“.

„New York Times“ з 20. III. ц. р. повідомляє, що „Гітлер 19-го березня ц. р. зажадав від Чехословаччини, щоб розвязала свій військовий союз з СССР. Чехословацька влада не дала ще підстав думати, що хоче задовольнити це бажання, але треба мати на увазі, що цей союз у Чехословаччині ніколи не був дуже популярний і тому, якби Німеччина запропонувала добру нагороду, політичні кола не відмовились би подумати про реорганізацію чехословацької міжнародньої політики“. Поінформовані люди кажуть, що Бенешові й Годжі стає все ясніше, що Чехословаччина без доступу до моря, окружена з трьох сторін Німеччиною, коли не хоче війни, мусить стати ближче до Німеччини“. Тому мусить зірвати свої військові союзи, та пристосуватися до німецької господарарської системи. Коли-ж Чехословаччина зречеться союзу з СССР. (союзу з Францією Німеччина не боїться) Німеччина запропонує їй вигідні умовини господарської співпраці, бо є найбільшим ринком у світі, який може брати чехословацьке дерево і хліборобські продукти“.

III. ЧЕХОСЛОВАЦЬКО-НІМЕЦЬКЕ НАПРУЖЕННЯ І ПОЛЬЩА.

„Czas“ пише, що „скаля польських голосів у чехословацькій справі дуже широка: від домагання розділити Чехословаччину аж до визнання необхідности союзу з Чехословаччиною. Думка про розділ Чехословаччини суперечить польській національній традиції“. Але Польща не може вступати і в союз з Чехословаччиною, бо це зіпсувало би польсько-німецькі відносини. Не може вірити й у те, що Німеччина знищить Чехословаччину. То мовляв, тільки застрашування.

„Warszawski Dziennik Narodowy“ гадає, що Чехословаччина мусітеме або капітулювати перед Німеччиною або тісніше звязатися з СССР. або найти собі місце у новій політичній системі, яка мусить створитися у країнах, що відділяють СССР. від Німеччини і яка до деякої міри буде системою польською.

„Zwrot“ називає фантастичним плян вирівняння польсько-чехословацьких відносин через одірвання від Чехословаччини деяких територій, бо „окружена Чехословаччина мусіла би стати васалем Німеччини і ніколи не стала би союзником Польщі“, а „знищення Чехословаччини означало би велику загрозу польським кордонам“.

„Robotnik“ з 8. IV. ц. р. обговорює брошуру польського дипльомата Карла Бадера — „Польсько-чеські відносини“. У цій брошурі Бадер займає становище, що втримати самостійну Чехословаччину лежить у польському інтересі. Перемога Німеччини над Чехословаччиною була би вступом до активної політики Німеччини на Сході. Тому не можна відділити оборону Чехії від оборони Польщі. Значіння Чехословаччини для оборони Польщі відповідно оцінив маршал Фош, який у своєму письмі з 1924 року (це письмо є тепер у варшавському архіві), радив Польщі й Чехословаччині заключити військову конвенцію. Бадер радить Польщі федерацію з меншими державами в області від Балтика до Чорного Моря. Федерація була би оборонним союзом проти Німеччини і проти Совітського Союзу. А таку федерацію західні держави привитали би. Щож торкається Мадярщини, то хоч вона й загрожена гітлерівською Німеччиною, ледви чи пристане до протинімецького бльоку.

„Polonia“ і „Kurier Poznański“ вказують на те, що Гітлер, не зважаючи на пакт ненападу і добросусідства, до цієї пори ніде не заявив про недоторканість польських кордонів, не зобовязався респектувати їх. Добровільно заявив про недоторканість кордонів Франції й Італії, але Польщі ні. Поморя-ж просто називає німецькою землею. „Robotnik“ звертає увагу, що на офіційній німецькій мапі залізниць є два кордони: теперішній і майбутній, де Познань, Поморя й Г. Шлеськ прилучені до Німеччини.

„Polonia“, „Robotnik“, „Kurier Poznański“, „Głos Narodu“ та інші органи польської преси означують аншлюс як зріст німецької небезпеки для Польщі. У звязку з цим „Polonia“ радить зібрати довкола Польщі всіх загрожених німецьким імперіялізмом і супроти 75 міліонів німців поставити 50 міліонів поляків та чехословаків, до яких прилучити й інші загрожені держави, що витворить бльок поверх 100 міліонів, який став би самостійною силою між двома великими жорнами — Німеччиною та Росією.

Остання думка, безперечно, має свою [illegible], але... майже нездійсненна.

Тож треба булоб полякам погодитися не тільки з Чехословаччиною, але й з українцями.

Чи вони спроможні на це?

М. О[illegible]

Хочуть польських церков та зміни календаря.

ЗІЗД „ШЛЯХТИ ЗАГРОДОВЕЙ“ У СТАНИСЛАВОВІ.

Недавно (ч. 75. з 6-го квітня ц. р.) писали ми про зїзд „шляхти загродовей“ у Перемишлі. Такий самий зїзд відбувся й у Станиславові. І на цьому зїзді теж промовляв голова головної управи „Звйонзку шляхти загродовей“ кс. Антоні Мйодонський, що складав звіт з дотеперішньої діяльности та говорив про пляни „Звйонзку“ у дальшій шляхотській акції.

У звіті на перемиському зїзді говорили про 147 кружків „шляхти загродовей“, у Станиславові, це число зросло до 217. Кс. Мйодонський твердив при цьому, що шляхотський рух так розвивається, що його не тільки не треба підсичувати, але треба навіть спиняти (!), щоб „побільшуючи кількість кружків не зменшувати їх якости“.

У Станиславові говорили у звітах більш-менш те саме, що й у Перемишлі про організаційну, культурну та господарську працю „Звйонзку“, що має на меті між іншим „виховувати шляхотських дітей та молодь“ і тому його завданням є у найближчому часі „створити у всіх шляхотських осередках польські школи, польські світлиці та бібліотеки“. Правда, у звіті не називають ані одного з тих осередків, але ми знаємо, де вони, ті осередки та знаємо, що ті польські школи, польські світлиці та бібліотеки, про які мова, призначені для українців, з яких хочуть зробити польську шляхту.

Зрештою, довідуємося про це виразно з резолюцій станиславівського зїзду. В них „людносьць польска обжондку грецко-кат.“ — тобто ці шляхтичі — домагається, щоб передати [illegible] до вжитку таку кількість церков, яка [illegible]ся „пулміліоновей ржеши полякуф грецко-[illegible]куф“. Як бачимо, то цю резолюцію [illegible] „шляхта загродова“ живцем з „Поляка Греко-Католіка“. Нічого дивного — завдання одних і других такі самі.

Спираючись власне на твердженнях „Поляка Греко-Католіка“, що „греко-католицькі [illegible] затрачують характер святині, бо з проповідниць падуть нераз слова, що не мають нічого спільного з релігією“, зїзд „шляхти загродовей“ у Станиславові вирішив вислати до Ради [illegible] меморіял з проханням „взяти в оборону [illegible] поляків греко-католиків [illegible] плюженням у церкві [illegible]“. Цей меморіял, як твердить польська преса, [illegible] ріжними „доказами і зізнаннями свідків“ [illegible] вже в найближчих тижнях доручать [illegible] справі [illegible].

Вкінці прийшла на чергу і справа [illegible] ря, яку кс. Мйодонський назвав [illegible] говорив:

— Маємо одного Христа і не можемо [illegible] ти, що для одних родиться Він 13 днів [illegible] ніж для других.

Ці слова — пише польська преса — [illegible] кали серед зібраних на салі 400 делегатів [illegible] лике захоплення і зїзд вирішив, що треба [illegible] сти для „вшисткіх полякуф“ григоріянський календар.

Як видно з цього, дочекаємося [illegible] додатку до всіх інших ще й календарного [illegible] мучтва на наших землях.

Літературний конкурс „Діла“ на новелю або гумореску.

Наша редакція розписує конкурс на погідну новелю, оповідання або гумореску невеликих розмірів найбільше на 5 фейлетонів (50 сторінок рукопису шкільного зшитка). Речинець присилки 1. червня ц. р. Рукописи, які до нас прибудуть, коли матимуть літературну вартість, отже й далі на нагороду використаємо зараз у фейлетонах, не чекаючи на кінець речинця конкурсу. З 1-им червня конкурс зачиняємо.

У конкурсі можуть брати участь усі: по вподобі автори під власним іменем або під псевдонімом, навіть уже відомі письменники й аматори. До новель під псевдонімом треба долучити зачинену коперту, де слід подати власне прізвище, щоб нагороджений не потребував аж пізніше доказувати своє авторство. Рукописи повинні бути дуже читкі, писані на одній сторінці, по змозі з великими відступами між рядками або широким маргінесом, найкраще — переписані на машинці.

Автори, які хотіли б після конкурсу дістати рукописи назад, мусять це виразно зазначити і відобрати їх у редакції або прислати на кошти пересилки.

За найкращі новелі призначуємо **5 нагород**, а саме: за І-у — 50 зол.; за ІІ-у — 30 зол.; за ІІІ-ю — комплет Бібліотеки „Діла“; за IV-у — піврічну передплату „Діла“; за V-у — піврічну передплату „Діла“.

Справа площі „Сокола-Батька“ й УПР.

КОМУНІКАТ.

У звязку з численними невірними поголосками, які кружляють по Львові і краю на тему площі „Сокола Батька“, Українська Парляментарна Репрезентація подає до загального відома ось що:

Заразже по отриманні Краєвим Союзом Кредитовим „Центробанком“, як табулярним власником площі „Сокола-Батька“, письма Окружного Уряду Будівництва ч. VI. з 24. II. 1938. у справі викупу названої площі для потреб війська, інтервеніювала Українська Парляментарна Репрезентація в особах голови і заступника голови Старшини С. Б. у премієра ген. С. Складковського дня 2. березня і в міністра військових справ ген. Каспшицького дня 4. березня, інтервенція йшла в тому напрямі, щоби не допустити до викупу чи вивласнення одинокої української спортової площі у Львові, на яку складався цілий нарід.

Крім того дня 8. березня Голова УПР вислав до міністра військових справ ген. Каспшицького листа разом із копією відповіди табулярних і фактичних власників площі на письмо Окружного Уряду Будівництва ч. VI з дня 24. II 1938. Знов же член Президії УПР пос. В. Целевич інтервеніював у міжчасі в тій самій справі у львівського воєводи.

У відповіді на всі ці заходи УПР закомунікував її, віцеміністр військових справ ген. Литвинович Президії УПР в соймі, що з доручення міністра військових справ має він з Президією УПР полагодити справу площі „С. Б.“ Президія УПР заявила, що вона сама до вирішування такої важної справи не має вистарчальних повновластей і що найкраще було би, якщоб ґен. Литвинович увійшов безпосередньо у контакт з фактичними власниками площі. Ген. Литвинович погодився з тим і заповів, що в тій цілі він особисто приїде до Львова. І дійсно у перших днях квітня приїхав ґен. Литвинович до Львова. З його доручення ДОК запросило письменно голову УПР В. Мудрого і посла В. Целевича на конференцію до ДОК на день 4. квітня. Оба запрошені рішили звернутись до ДОК з представленням, щоби на конференцію запросити і Президію „Сокола-Батька“. ДОК цю пропозицію приняло і тому члени Президії УПР явились на цю конференцію разом із головою „С-Б.“ інж. Хроновятом і заступником голови „С. Б.“ інж. Палієм.

На тій конференції віцеміністр військових справ ґен. Литвинович заявив що військо потребує тієї площі, бо вона необхідна під будову цілої низки військових будинків. А далі підкреслив, що військо, не бажаючи позбавляти українців спортової площі, готове перевести виміну площі „С.-Б.“ на іншу відповідну площу. Представники „С.-Б.“ просили дати їм місяць часу на те, щоби вони могли в порозумінні з цілою Старшиною „С-Б.“ і громадянськими колами заняти до цього відповідне становище. Ген. Литвинович згодився на такий речинець і просив рівночасно команданта ДОК ген. Лянгнера за той час підшукати відповідні обєкти для евентуальної заміни. Таким чином справа площі „Сокола Батька“ переходово найшлася у стадії вирішування її Старшиною „Сокола Батька“.

Так виглядає справа площі „Сокола Батька“ у світлі заходів Української Парляментарної Репрезентації.

Президія УПР.

Виступили з ОЗОН-у, чи їх викинули?

ПАТ подає, що 20. ц. м. провідник Звйонзку Млодей Польскі Юрій Рутковський зложив декларацію про виступлення З. М. П. з О. З. Н. Тому, що цю декларацію вважають нелегальним виступом груп членів проводу З. М. П. — Рутковського і всіх тих, що поклали свій підпис на згаданій декларації, виключили з О. З. Н.

Шеф Обозу закликує до слухняности проводів та погрожує чисткою в З. М. П. Тимчасовим провідником З. М. П. призначений м-р Галінат.

Присуд на провідника румунської „залізної ґвардії“.

Букарештенський суд покарав провідника правої „Залізної гвардії“ Кодреану 6-ма місяцями вязниці і 2.000 леїв гривни за зневагу мін. Йорґи. Обвинувачений боронився тим, що він писав до Йорґи не як до міністра, а як до публіциста — автора статтей звернених проти „залізної гвардії“.

За політичну агітацію засудили б. посла партії Маню, Гравра, на 1 рік вязниці.

—o—

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Ч. 80. Субота, 21 (9) квітня 1888.

ПЕРЕД ЗМІНОЮ НАМІСНИКА.

„Вже від довшого часу у польських колах досить голосно говорять про зміну особи галицького намісника, про димісію Филипа Залеського та про покликання Казимира Баденього, бувшого старости і делєгата намісництва у Кракові.

„Нам, русинам, просто вірити не хочеться, щоб у нинішній хвилині мали до того ступня легковажити галицьку Русь, що не дивлячись на її бажання й інтереси, намісником Галичини став би вже ані випробований Є. Вел. цісарем льояльний магнат гр. Альфред Потоцький, ані „урядник“ Залеський, але з волі станьчиків гр. Бадені...“

„ЧЕСЬКИЙ НАРІД ВЖЕ НЕ МАЄ ДОВІРЯ ДО ЦЬОГО УРЯДУ...“

У дискусії над буджетом у віденському парляменті молодо-чеський посол д-р Грегр говорив: „Я і мої політичні товариші будемо голосувати проти буджету, не тому, щоб ми хотіли відібрати державі засоби до дальшого ведення її справ, — ні, не це наша ціль і ми при своому малому числі навіть не могли би повалити буджету. Ми хочемо цим лише заявити, що чеський нарід не має вже довіря до цього уряду. Чеський нарід уже втомився далі підтримувати уряд, який відмовляє чеському народові найсправедливіших його домагань, потреб, бажань і просьб, збуває його пустими обіцянками, яких виконати ніколи не думав. Чеський нарід, що століттями привик сам собі давати закони, уважає це за кривду, за насильство, що він не має якнайбільшої автономії краю... Коли ви, панове з лівиці, завжди вказуєте на те, що ми в глибині серця все ще носимо чеське державне право, і думаєте, що Бог знає, яку правду відкриваєте на ясний світ, то я вас можу запевнити, що ви маєте вповні правду, бо чеський нарід вірно і кріпко тримається і триматисьме тієї від батьків перенятої спадщини, як найпевнішого якоря свого спасення в будучині“.

ЧОМУ МАДЯРИ МАДЯРИЗУВАЛИ СЛАВЯН?

В новинках читаємо: „У Пешті виголосив кальвінський єпископ Карло Шаш, мадяр, прилюдну промову, в якій проповідував проти неморальности племени Арпада, через що воно вигибає. Тому для будучини Мадярщини є справою великої ваги відновлювати мадярську кров мадярськими словянами. Коли словаки й інші славяни перестануть мадяризуватись і процес ренегатства припиниться, то мадярське племя може загинути серед елементів здоровіших, більш моральних“.

РОСІЙСЬКІ ПАЛЬЦІ...

Букарешт, 20-го квітня. Півурядовий „Телеґрафуль“ помістив гостру статтю проти російського посла Хитрова і доказує, що він викликав заворушення румунського селянства. Часопис домагається, щоб Хитрова усунути з Букарешту.

З життя Волині.

ЦІКАВІ КОНФІСКАТИ ДРУКІВ.

В Луцьку, з державної друкарні, вийшов „метелик“, зредаґований послом Скрипником, під назвою „В обороні свободи сумління“ (наклад 20.000). В метелику була мова про останні випадки навертання православних. Спочатку влада його пропустила, але згодом сконфіскувала.

Дня 26-го березня сконфіскували в Луцьку відбитку з ч. 10 „Волинського Слова“ під назвою „Навернення в Гриньках суперечить ідеям Маршала Пілсудського і Конституції Річипосполитої“. Цей „метелик“ вийшов у накладі 15.000 примірників за підписом: „Президія Головної Управи Волинського Українського Обєднання“.

У Ляновецькій волості, у склад якої входить с. Гриньки, підчас ревізій у священиків поліція забрала проповіди архиєпископа Олексія, що він виголосив їх з церковної амвони в м. Лановецях і с. Гриньках дня 25. і 26. січня. Ці проповіди вийшли відбитками з органу епархіяльної влади „Церква і Нарід“.

В Луцьку адміністраційна влада сконфіскувала чисто богослужбову книжку „Чин сповіди“, що її видала „Богословська Секція Т-ва ім. митрополита Петра Могили“.

СТАНОВИЩЕ ФРАНЦУСЬКОЇ СОЦІЯЛІСТИЧНОЇ МОЛОДІ ДО ПАРТІЙНОГО РОЗДОРУ.

У понеділок покінчився зїзд французької соціялістичної молоді. Він станув по стороні партійного проводу та візвав його заняти енергійну поставу до лівої опозиції під проводом Піверта, яка відмовила проводові послуху.

Сторінка без політики.

Люди з „короткою памяттю“.

ЗАБУВ, ЩО ВІН ЖОНАТИЙ.

Один англієць, якого судили за двоженство, боронився перед судом справді оригінально: він присягався на всі святощі, що... забув про своє перше подружжя.

Одначе, хоч підсудний справді оженився ще 30 літ тому та після кількох перших місяців подружого життя розійшовся з жінкою, суд не взяв віри його обороні, що мовляв, він зовсім забув про те, що раз уже ставав перед урядовцем цивільного уряду.

ЯК — ДО БІСА — ЗВАЛАСЯ ЖІНКА?

Цікава пригода стрінула громадянина Льос Анджельос Джона О. Флура, який подав до уряду прохання про розвід. Він найшовся у клопітливому положенні, бо ніяк не міг собі пригадати, як називалася імя його дружина, з якою пять літ тому одружився. Подруги жили окремо і Джон не знав зовсім жінчиної адреси. На щастя затямив собі якось речинець вінчання і таким чином устійнили імя його жінки, з якою він хотів розійтися.

СУДЖЕНІ, ЩО ЗАБУЛИ, КОЛИ ЇХ ВІНЧАННЯ.

Та це вже хіба найбільший доказ розгубленности, коли наречені забувають про речинець вінчання. А таке справді трапилося в Парижі. В церкві приготовили все до вінчального обряду та якеж було здивування гостей, коли не могли дочекатися суджених. Згодом виявилося, що наречені забули „на смерть“, що в той день назначене їх вінчання.

ЛЮДИ, ЩО ЗАБУЛИ ПРО ВЛАСНІ ГРОШІ.

У Злучених Державах нараховують пять міліонів людей, які „забули“ про суми грошей; на їх банковому конті. Це не такі собі маловажні гроші, коли зважити, що загальна сума тих „призабутих“ грошей дає 190 міліонів долярів.

Про одного такого незвичайного забудька писали недавно американські часописи. Той забудько: це бурмістр міста Ля Гардія, що 18 літ тому отворив собі конто в одному банку і згодом зовсім про те забув.

ЩАСЛИВІ З ЛЬОТЕРІЇ ТЕЖ НЕ ПАМЯТАЮТЬ.

На світі було би багато більше міліонерів, коли вони мали би кращу память. В колишній російській державній льотерії не підняли свого часу виграних на загальну суму 150 міліонів рублів. Також в італійській та французькій льотерії щасливі вибранці долі часто не зголошуються по відбір грошей.

Навіть один власник, на якого імя впала головна виграна, не зголосився по гроші в сумі міліона франків. Він залишився незнаний і ніхто не довідався, хто став щасливим власником міліонової квоти.

Урядовці бібліотеки Британійського Музею часто находять між листками в книжках грошеві перекази, чеки, заставні квіти або інші вартісні документи. Один читач лишив в книжці платничий наказ.

Та вже хіба рекорд забудькуватости побило одно містечко в стейті Канзас, де бурмістр і радні зовсім забули про визначений речинець виборі до громадської ради...

Приклад гідний наслідування.., в Европі, де вибори і псевдовибори чергуються як на фільмовій ленті.

„Білий птах“ богом індіянів.

В 1928. р. американський летун Редферн одружився з гарною, наче мрія, красунею Ню-Йорку, Евелиною Сміс. Та же на другий день мусів він як службовик одного американського летунського товариства — летіти літаком до Полудневої Америки.

Редферн мав повернутися за 48 годин. Молода дружина відвела його на летовище й махала хустиною так довго, доки лиш літак видно було на овиді. З того часу не бачила вже більше свого чоловіка й не дістала від нього ніякої вістки. Редферн щез. Коли його стали шукати, вдалося ствердити тільки одно: якийсь малий корабель, що плив до островів Багія, видів більш-менш в сорок годин по відлеті Редферна з Ню-Йорку якийсь літак, що летів у напрямі англійської Гвіяни. При помочі радія летун повідомив залогу корабля, що має достаточний запас бензини та що може дальше летіти. Крім цього устійнили ще, що тим летуном був імовірно Редферн, але годі було дальше чогонебудь довідатися, хоч місяці минали один за одним.

За пів року одна наукова експедиція, що досліджувала долину ріки Куюні, стрінула індіянина, який розказував подорожним про „великого білого птаха“, що кілька місяців тому прибув в ті околиці просто з неба.

В тому „птахові“ находилася людина, що була дивно одягнена та говорила незнаною мовою. Вона була голодна та мала поломані ноги, всеж таки добилася до одного індіянського села. Одночасно з її приходом упав великий дощ, що його індіяни повитали незвичайно радо, бо до того часу царила там жахлива посуха.

З цього індіяни зрозуміли, що пришелець є божеством та окружили його незвичайною пошаною, належною вищій істоті. Поклали для нього окрему хату, мешканці села моляться до нього та приносять йому ріжні дарунки. Члени експедиції знали про те, що недавно згинув летун Редферн і зразу догадалися, що мова саме про нього. Вони звернулися до індіянина, щоб він показав їм дорогу до нього, але той рішуче відказався. Білий людині не вільно віддалитися зі села. Індіяни дбають самі, щоби божество, яке принесло їм таку благодать, не покинуло їх.

Коли експедиція вернулася домів, вістка про увязнення Редферна серед індіянів, які вважають його за свого бога, скоро дісталася до преси. Так довідався про Редфернову долю його приятель, летун Гамерфест, та рішив полетіти нещасному на поміч. Цілу годину кружляв він над околицею ріки Куюні, часом спускався дуже низько та заважав дивну обставину: індіяни, які мабуть досі ніколи не виділи літака, на вид велитенського птаха счинювали метушню та ховались у джунглі. Тільки одно село зберігло спокій, ба навіть вимахували його мешканці приязно до літака, немов запрошуючи його злетіти. Гамерфест дійшов до висновку що його приятель напевно находиться в тому селі: його мешканці, знаючи літак, зрозуміли, що нема чого його лякатись.

Гамерфест повернувся з лету та хотів зорганізувати експедицію, щоб увільнити Редферна. Одначе пех хотів, що він небаром загинув у летунській катастрофі і не було нікого по його смерти, що занявся би тією справою. Згодом про неї зовсім забули.

Щойно тепер відомий дослідник американець Теодор Волдек піднявся відшукати пропавшого летуна. Він зібрав експедицію, зложену із 17 людей та подався в околиці ріки Куюні.

Дружина Редферна давно вже погодилась із незавидною долею та не вірить в те, що її чоловік ще живе.

Король самоходів крамарем

У малому містечку Ансбір Парк у ... Ню Джерсі отворив собі крамницю з ... та яриною 74-літній старець Вілям Г. Д... Відчинення тієї крамниці викликало ... більшу сенсацію, як заложення якогось ... го підприємства. Власником крамниці ... б. мультиміліонер, що кількадесять літ тому ... зад почав був свою карієру в місцевості ... у стейті Мічіген, де він продавав ... ярину у крамниці свого батька. Одначе ... не скінчилася праця молодого підприємця ... чорами працював він ще у млині та ... вав в аптиці. Згодом став мандрівним ... і продавав фармацевтичні товари.

Одного разу стрінувся він з товаришем ... мав малий самохід. Дюрантові припала до ... доби машина й він поцікавився фабрикою ... якій випродукували той самохід. По ... переговорах Дюрант купив цілу фабрику ... 2.000 долярів.

По якомусь часі промисловець ... молодого інжиніра-конструктора Бuiка ... та заложив фабрику автомобілів „Буік“ ... шу почав він продукувати річно 28 ... а по 3 роках те число збільшилося ... штук самоходів. Дюрант вічно побільшав ... брику та став продукувати самоходи ... „Кадилляк“, „Олдсмобіл“, „Окленд“. Свій ... церн він назвав „Дженерел Мотор К... шен“.

В 1909 р. річний прихід Дюранта ... до 34 міліонів долярів. Його стали ... американським королем самоходів ... банки давали до його диспозиції ... кредити. Дюрант змоторизував Злучені ... жави.

В добі найбільшого розвитку ... док. Великі інвестиції та закупи ... вав Дюрант із банкових кредитів. Коли ... шов речинець сплати кредитів і Дюрант ... вивязатися зі своїх зобовязань, увесь ... еток перейшов на власність кредиторів ...

Дюрант не втратив надії ні охоти ... Він найшов нового інжиніра, на прізвище ... лет, що зладив тип модерного самоходу ... спільно заложили фабрику й по 6 літах ... ню обчисляли знову на 6 міліонів долярів ...

В 1915 р. коли за одну ніч акції „Дженерел Мотор“ підскочили з 24 на 264 долярів ... осягнув вершок своєї карієри й ... нишком відкупив фабрику „Дженерел ...“ Підчас війни його майно побільшилося ... вих розмірів. В 1918 р. досягнув ... міліонів долярів.

Нове потрясення, несподіване та ... не крізою, довело Дюранта до ...

В 1920 р. Дюрант заложив ... Бажаючи побільшити капітал, пустився ... жу і стратив усе.

Перед кількома місяцями відкрив ... крамницю з яринами. Оптиміст старець ... що він на порозі нової карієри.

АЛЬКОГОЛЬ І ВІТАМІНА Б.

Одною з комплікацій, що виступають ... затяжнім алькоголізмі є запалення ... нервів. Воно проявляється ослабленням ... раженням рухів, розладом ... сильними нервоболями і ... затиснути. Два американські ... зікувати що прикру недугу ... дожильних впорсків. Показалося ... на має цілющий вплив на ... у затяжнім алькоголізмі і ... жання.

На основі добрих вислідів ... дуги віт. Б, згадані лікарі ... палення нервів виступає в ... ків тоді, коли в їхній ... міни Б.

У справі українсько-німецького та німецько-українського словника.

Комунікат-поклик до українського громадянства.

При Українському Науковому Інституті в Берліні створено окрему Комісію для складення українсько-німецького й німецько-українського словника. Потребу такого словника, що відповідав би сьогочасному розвиткові української літературної мови, вже здавна відчували дошкульно українські й німецькі наукові, журналістичні і т. п. кола, бо досьогочасні словники (Кміцикевича, Поповича) неповні й не можуть уже заспокоїти всіх вимог, що їх кладе перед читацькою громадою сучасне життя.

Праця Комісії важка. Це головно тому, що досі нема доброго й повного словника української літературної мови, що на ньому можнаб опертися при складанні українсько-німецького словника. Тому Комісія мусить передусім зібрати й устійнити основну кількість слів, що їх найчастіш можна сьогодні зустрінути в нашій літературній чи розговірній мові і щойно тоді зможе приступити до складання згаданого словника. При збиранні українського матеріялу — основи словника задумує Комісія використати найбільше число друкованих джерел і рукописних збірок.

Комісія вірить, що між українським громадянством у краю та на еміграції є одиниці, які цікавляться лексикографічною (словницькою) роботою і мають уже деякі призбирані в цьому напрямку матеріяли. Комісія прохає цих громадян зголошуватися до співпраці в словнику і надсилати їй готові матеріяли до використання ін подавати їй до відома кількість і якість свого матеріялу й умовини співпраці. Зокрема цінні для Комісії фахові терминольоґічні збірки (нпр. технічна терминольоґія, спортова, комерційна, моряцька і т. п.), що їх можнаб у словнику використати в цілости або частинно.

Матеріяли можуть бути або українсько-німецькі або німецько-українські, дальше тільки українські, а то й узагалі українсько-іншомовні (напр. українсько-російські, українсько-англійські, українсько-французькі тощо); найважніша річ, щоб був у матеріялі **український** словникорий текст.

Зазначуємо, що зголошені матеріяли та співпраця поодиноких авторів будуть у словнику виразно відзначені.

Адреса Комісії: Ukrainisches Wissenschaftliches Institut — Wörterbuch. Berlin C2, Breitestr. 36.

За Комісію для складення українсько-німецького й німецько-українського словника:

Проф. д-р Зенон Кузеля, Д-р Яросл. Рудницький.

ЯПОНІЯ ВИПЛАТИЛА ЗЛУЧЕНИМ ДЕРЖАВАМ ВІДШКОДУВАННЯ ЗА „ПАНАЙ".

Японський уряд доручив американському амбасадорові в Токіо чек на квоту 2,500.000 долярів як відшкодування за затоплену канонірку „Панай" 12. грудня 1937. На тому зліквідовано інцидент.

— **Великодня Служба Божа в радіо.** До нашої новинки у вчорашньому числі „Діла" п. н. „Наш цьогорічний Великдень в радіо" слід додати, що у Світлий Понеділок, себто другого дня Великодніх Свят львівська радіостація передаватиме Службу Божу з церкви св. Успення (Волоської). Початок радіопередачі в год. 9.30 рано.

— **Новий костел св. Вінкентія а Павлю** будують поляки у Львові при вул. Дверніцького. Костел будують нібито для поляків з околиць вулиць св. Софії, Дверніцького, Снопковської і т. п.

— **Нова зима.** Минулого вівтірка 19. ц. м. вечором почав падати у Львові мокрий сніг і в середу 20. ц. м. падав цілий день покриваючи білою габою дахи домів та дерева, які вже злегка зеленілися. Якщо сніг буде падати далі, — лещетарі зможуть на Великдень уладити собі лещетарські змагання у Львові краще ніж на Різдво і не будуть мусіти їхати в Карпати, де впали дійсно великі снігн. В Карпатах мороз підскочив до 8 ступнів, на долах до 4-ох. Селяни ломлять руки, бо нові сніговії і мороз винищують ранні весняні засіви та городину. Шкоди для хліборобів велитенські.

— **За приналежність до ОУН.** Перед судом присяглих у Львові станув Корнило Кравець з Копитова, пов. Сокаль, якого прокуратор притягнув до відповідальности за приналежність до ОУН. Підс. Кравця боронить адв. д-р Ст. Шухевич.

— **Нові „людові доми" в Яворівщині** повстануть у Будзині, Брухналі, Кобильниці Руській, Шутовій та Мосбергу.

— **Нові костели.** В Тухлі коло Сколього, оснувався комітет будови костела та польського передшкілля. В Маріямполі на замковій го-

НОВИНКИ.

Д-р ІВАН КОПАЧ.

Наша релігійна музика.

7

(З нагоди духовного концерту „Львівського Бояна" 9. IV. 1938.)

(Докінчення).

Тай нічого тут дивного, коли ще от недавно, бо перед 3 чи 4 роками, тут у Львові на одній із т. зв. „Академічних Вечерів" по чиїмсь там викладі на тему „Церква і держава" навіть учений правник і адвокат д-р Мінко звернув у дискусії до прелеґента журливе і справді дуже актуальне питання: „Як всяка влада походить від Бога, то чи й теперішний большевизм є з волі Бога?" На те — за згодою прелеґента — відповів я так: „А чиж Бог казав може українцям кликати до себе большевизм? Чиж Бог не дав також нашому народови таких самих біольоґічних і психофізичних орґанів (нерви, мізок і т. д.), як усім іншим народам землі? Очевидно, дав. Ну, то й сплять українці тепер так, як самі собі постелили..."

А дурня, звісно, то й у церкві бють! І будуть бити так довго, аж дурень навчиться розуму або під ударами — згине. Так було все в дотеперішній історії людства — і так буде певно й дальше без найменшої під тим оглядом зміни. Тож і Шевченко радить своїм землякам у своїй „Москалевій криниці" з Новопетровського форту (16. V. 1857):

„О Боже мій милий!
Хотілосяб жить на світі,
Та бач треба вчитись,
Ще з малечку треба вчитись,
Як на світі жити —
А то битимуть тай дуже!..."

А справді бють, як бачимо отсе нині на власні очи, навіть коронованих владик — однаково і в православній Москві і в католицькій Еспанії...

Практично проблему „ідеал та дійсність" Шевченко рішав собі принагідно від моменту до моменту мабуть так, як отой старозавітний многострадальний Иов, менш-більш ровесник Софоклевого царя Едипа, отже десь з кінця V. в. пер. Хр. То побожне становище чоловіка: що Божа воля для маленького людського розуму є в цілій її повноті недосяжна і незбагнена. А Гете у своїм „Фавсті" формулує розвязку тої проблеми славними словами: „Es irrt der Mensch, solang er strebt" (чоловік блукає, як довго прямує, т. зн. жиє і працює). Ба, евангелист Матей оповідає навіть про самого Ісуса Христа: „И се единъ (молодець) приступив рече Ему: Учителю благій, что сотворю, да имамъ животъ вѣчный? Онъже (т. зн. Ісус) рече єму: Что мя глаголеши блага? Никтоже благъ, токмо единъ Богъ!" Але у тогож св. Матея Ісус Христос проголошує також засаду: „Не всякъ глаголяй: Господи, Господи! внидетъ въ царствіе небесное, но творяй волю Отца моего, иже есть на небесѣхъ (7, 21)". Та тут ще конче треба памятати собі слова, котрі Господь Бог говорить до Мефістофеля в „Прольоґу в небі" до „Фавста":

„Ein guter Mensch in seinem dunkeln Drange
Ist sich des rechten Weges wohl bewusst" —

слова, які в перекладі Івана Франка звучать:

„Що добрий чоловік, хоч блудить в темноті,
Зуміє праву стежку відшукати."

Ми бачимо, що тут всі розвязки проблеми „ідеал та дійсність" крутяться коло ідеї добра як найвищої ідеї з усіх, які знає людство. І божественний Плятон (427—347 пер. Хр.) був першим европейцем, що ототожнив ту ідею найдоскональшого добра з ідеєю Всемогучого Бога. А ту Плятонову розвязку переняла відтак і Христова Церква, що повстала у старожидівськім Єрусалимі. І так є аж до нині. І так певно буде до самого кінця туземного людства.

Бо без ідеалу добра жаден чоловік не може жити. А христіянська віра в Бога як Творця і Вседержителя найвищого добра є очевидно, найвищою формою релігії зпоміж усіх, які знає людство. І коли ще перед кількома десятками літ — в часах самопевного і розпаношеного матеріялізму плитких теорій Бюхнера, Гекля, Дрепера і т. д. — Христова релігія могла декому також й у нас (Драгоманів, Павлик, Франко) видаватися величиною історично вже минулою та гордо перейденою[1]), то тепер ми знову стоїмо на порозі релігійного, так

[1]) Пригадую собі ще й досі дуже добре, як дуже я здивувався, коли — прийшовши восени р. 1889 ja Дрогобича до Львова на університет — я побачив у тодішній „Академічній Братстві" на стіні побіч Шевченка тільки ще одинокі два образи: Маркса і Ласаля. А жидовин Маркс учив, що релігія — то „опіюм" людства, то трутина і т. д. Лиш тепер світ змінився, коли навіть от найславніший тепер сучасний фізик, творець т. зв. теорії квантів, професор берлінського університету, д-р Макс Планк (Planck) [illegible] книжечку Religion und Naturwissenschaft (Leipzig 1938, 8°, 32) і стає незахитним борцем по стороні релігії. Він кінчить тоє своє прегарний виклад словами: Es ist der stetig fortgesetzte, nie erlahmende Kampf gegen Skeptizismus und gegen Dogmatismus, gegen Unglaube und gegen Aberglaube, den Religion und Naturwissenschaft gemeinsam führen — und das richtung weisende Losungswort in diesem Kampf lautet von jeher und in alle Zukunft: Hin zu Gott! (стр. 32).

рі побудують парохіяльний костел. Протекторат над будовою цього костела обняв воєвода Паславський.

— Львівська хроніка. З помешкання Стефана Стецяа злодії вкрали столове накриття і футро вартости 9.020 зол. Ведуть слідство. — В помешканні при вул. Городецькій ч. 14 19-літній Збігнєв Йохим напився якоїсь отрути. Його відвезли до шпиталю. — При вул. Краківській М. Валько зранився вистрілом з револьвера в ліву руку. — На Знесінню засипав пісок 13-літнього Романа Козачка, якого мала післала по пісок. — Невідома жінка покинула при вул. Кентшинського немовлятко-дівчинку, якою заопікувався міський дільницевий уряд. — Невідомий грабіжник вирвав торбинку з грішми Ф. Вайнтравб при вул. Леґіонів. — Трибунал окружного суду у Львові засудив на основі вердикту присяглих суддів Івана Василинку з Любичі, пов. Рава Руська на 5 років вязниці за приналежність до КПЗУ.

— Напад скаженого пса. На коні поштового воза, що віз пошту з Янова через село Довге до Деренівки, пов. Теребовля до поїзду, напав минулого понеділка у селі Довгім скажений пес вовчур і почав сильно кусати коні по колінах та кидатись їм на карк. Коні почали ставати „дуба“ та іржати. Одному коневі пес відкусив кусень ніздря. На середині села, де був напад, повстала метушня і вереск. З хат почали вибігати селяни з дрючками і вилами. Щойно вони вбили скаженого пса, що не завважив, що його обступили люди з усіх боків. Покищо не вдалося ствердити, чий це пес.

— Смерть під колесами поїзду. В четвер 31. м. м. в годині пів до 12-ої вночі особовий поїзд зі Стрия наїхав біля залізничої зупинки в Угринові між Станиславовом на селянську фіру й убив на смерть якогось бідного бойка аж із Маняви а другого тяжко поранив. Вони не чули сиґналів зїзджаючого швидко серпентиною з легкого горба поїзду, бо на дворі лютував хуртовинний буревій. Злидарі з гір везли кілька мішків деревного вугілля в детальний, роздрібний подаж на долах. Сполошені поїздом коні встигли вирватися від фіри й дременути з упряжжю в поле, а віз цілковито потрощило. Причиною смертельного випадку — те, що рампа на битій дорозі не була перед наближенням поїзду спущена, бо будник Василь Когуч званий Олійників із сусіднього Павелча (ще недавно греко-католик і „презес“ будови місцевого „косцьолка“ караний кілька разів судово за фальшування підписів на векселях, присвоювання собі грошей за білети їзди тощо) преспокійно собі спав і щойно ранений хлопець розбудив його. Тепер залізнича влада стягла цього будника „за кару“ з вартової служби в будці і приділила його,. до роботи в „партії“. Поза тим ані волос не спав йому з голови.

— За нарушення девізового закону. Перед окружним судом у Станиславові закінчився процес проти лікарів і дентистичних техніків за нарушення закону про обмеження торговлі золотом. Суд засудив золотника Горовіца на 1 рік вязниці і 3.000 зол. гривни, його сина Марка на 8 місяців і 4.000 зол. гривни, лікарів і дентистичних техніків: Вольфарта на 6 м. і 150 зол. гривни, М. Сайлля на 6 м. і 150 зол. гривни, д-ра Недільського на 1 м. і 300 зол. гривни, Г. Бертіша на 1 м. і 300 зол. гривни, д-ра А. Ляма на 1 тиждень і 200 зол. гривни, Вайдмана на 100 зол. гривни, д-ра Брінда на 200 зол., д-ра Ордовера на 100 зол., Ківіца на 50 зол. гривни. Всіх суд засудив за торговлю золотом для дентистичних цілей. Дентисти: Ульман та Добжанський не станули і відповідатимуть окремо.

— Спис усіх чужинців у Польщі. Адміністраційна влада приступає до зладження центрального реєстру всіх чужинців у Польщі. Реєстр буде вести міністерство внутрішніх справ. Від 1. червня ц. р. старости будуть надсилати до міністерства внутрішніх справ усі дані у справі реєстрації чужинців.

— Зріст населення Польщі. Головний статистичний уряд оголосив статистичні дані про природний рух населення в Польщі за останнє чвертьріччя 1937. р. Отже в останньому чвертьріччі 1937. р. зареєстровано 82.420 подруж (в останньому чвертьріччі 1936 р. зареєстровано 63.369 подруж; числа в лапках означають дані за останнє чвертьріччя 1936 р.); дітей народилось 212.692 (223.304), дітей померло 25.689 (33.996), загалом померло 116.563 (128.574). Природний приріст (надвишка народжених над помершими) в останньому чвертьріччі 1937. р. осягнув 96.129 (94.730). За цілий 1937. рік зареєстровано 275.560 подруж (у 1936. р. 284.425), уродин 856.064 (892.320), померших 481.594 (482.633), дітей померло 116.652 (125.772), природний приріст 374.470 (409.687). На 1.000 мешканців зареєстровано в 1937. р. у відсотках: подруж 8% (8,4 в 1936. р., уродин 24.9 (26.2%), померших 14% (14.2%), природний приріст 10.9 (12%). Смертність немовлят нижче 1 року на 100 народжених сягала 13.6% (14,1%). На основі цих статистичних даних число населення Польщі у дні 1. січня 1938. р. дійшло до 34,534.000 осіб. З того на центральні воєвідства припадає 14,471.000, ... 5.074.000, західні 4,861.000 і полудневі ... Від другого загального спису ... Польщі, себто від 9. грудня 1931. р. ... сло населення за останніх 6 років ... або на 7.5%.

— Грабунковий напад на двір. ... неділька напало на двір у Дусанові ... єва 20 озброєних крісами і револь... пасників. Стрілами в повітря настр... жбу у дворі і прохожих, які перех... гою попри двір, позганяли всіх ... на подвіря і перевели в усіх особ... Тому, що в касієрки не знайшли ... били касу і забрали кілька тисяч ... після грабіжники втекли задніми ... лишаючи електричне світло в ... щоби зібрані на подвірю особи ... що в будинку є ще напасники. ... за напасниками.

— Грабунковий напад на стан... В Малій Домбрувці пов. Катовиці ... того понеділка двох многовадійних ... станицю поліції, важко ранили ... лову поліцая Франца Беліка, забрали ... з багнетами, більшу кількість ... напрямі сусіднього села Семяно... зранили 24. літню робітницю О. ... Домбрувки, яка проходжувалася ... Обох молодих грабіжників поліція ... другий день по довшій стрілянині ... товані грабіжники: 17 літній ... літній Вечорек зізнали, що на ... напали тому, щоби здобути зброю ... організувати грабункові напади ... мого бандита Марушечка.

— Нечувані зловживання в черв... Ком. Ворошилов видав приказ ... рядовцям інтендантури приймати ... війська, користати з якихнебудь ... ставців у формі меблів, самоходів ... виробляють фабрики. Заборона ... нагороду за провірку якости ... розпорядок ком. Ворошилова ... ві зловживання в інтендантурі ...

—o—

сказатиб, ренесансу, тобто живого повороту людства до релігії. То прийде — і то, як гадаю, вже незабаром — також і в большевицькій державі, і то з тим більшим розмахом, чим довше і більше буде там дальше безглузде гноблення релігії. Так буде і мусить бути, бо таке вже соціольоґічне правило історичного людського життя тут на землі.

Так-то і я йду собі в неділю до котроїсь нашої гр.-кат. церковці. І за кождим разом, як чую там на кінци нашої Служби Божої з уст священника згадку про „святыхъ славныхъ и всехвальныхъ Апостолъ и иже во святыхъ Отца нашего Іоанна Златоустаго, архіепископа Константиния града“, то серце моє здрігається і стає живіше бити. Бо подумай собі тільки, дорогий читачу, що царгородський архиепископ жив ще в IV. в. по Хр. (345—407), т. зн. цілої півтора тисячки літ перед нами. Отже і питаюся: Котрий із теперішних наших володарів буде по 1500 літах ще такий живий у памяти людства чи хочби навіть тільки свого рідного народу, щоб його згадували щодня так, як отсе згадують до нині нашого Золотоустого?

А згадують його зовсім справедливо. Він же дав цілому християнству оцю форму богослужби, яка саме як найвлучніше відповідає епохальній і преславній Христовій Тайній Вечері в Єрусалимі, котра на місце старозавітного варварського „всесожжения“ (тобто: убивання і спалювання бідного звіряти) впровадила для людства повну релігійного пієтизму форму Безкровної Жертви під символами хліба і вина. А із Сходу перейшла та богослужба й до Риму і римо-католицький Захід відправляє свою „Missa“ (поляки кажуть: „msza“) також за отим грецьким взірцем (тільки що по латинськи тай у зміненій дещо назверх формі). А найславніші музики світа — Палестріна в Римі (1526—1594, Missa Papae Marcelli) Севастіян Бах у Липську (1685—1750, H-moll — Messe), Моцарт у Зальцбурґу (1756—1791, Requiem) і Бетовен у Відни (1770—1827, Missa solemnis) — створили до слів того царгородського архиепископа[*]) такі величні твори релігійної музики, що їх тривкість забезпечена їм на всі віки.

Досить з тої музики просякло також і до нас — у творах наших визначних земляків з кінця XVIII. в.: Максима Березовського із Глухова (1745—1777), Артима Веделя з Києва (1765—1808) і — найбільше — через нашого славного Дмитра Бортнянського із Глухова (1751—1825). Д-р Кудрик називає їх „золотою добою української музики“ (стор. 42—93), а галицьких „перемишляків“, Михайла Вербицького (1815—1870) та Івана Лаврівського (1822—1873), трактує вже як епігонів. І без сумніву після музичним оглядом, так сказатиб, дидактична дорога для нас аж до найвищих вершків Баха, Моцарта й Бетовена йде від наших менших і ближчих нам земляків, Вербицького і Лаврівського, через Березовського, Веделя і Бортнянського.

Але вся та музика веде заразом дальше до нашого св. Йоана Золотоустого, а з ним уже й до нашого Спасителя, Єдинородного Сина Божого, Ісуса Христа, який жив і вмер на єрусалимській Голгофті під кличем:

„Азъ есмь путь и истина и животъ.“ (св. Йоан 14, 6).

—o—

*) Але з Царгорода високою цісарською політикою (за словами правди в очі) аж два рази прогнаного!

З концертової с...

IX. КОНЦЕРТ ЛЬВІВСЬКОЇ ФІЛ...

У кінцевому цьогорічному ... сезоні Львівської Фільгармонії ... второк 19. ц. м. вдруге Неймарк ... солістом-скрипаком Гольдбергом ... ла цим разом, за винятком ... романц Бетовена, суто „романтичн... Вебера, V. симфонія Шуберта ... церт Мендельсона, два фрагменти ... Гольдмарка, „Сільське весілля“ ... відома „Українська Рапсодія“ ... Неймарк — це диригент справді ... і справний та при тім солідний ... тичний, але при малій сильности ... силах Фільгармонії очевидно ... й ритмічні недотягнення ... був виконаний кольористичний ... патичні, хоч і неглибокі, фрагменти ... ка (до речі: які в них ... сілля“?); слабший був ... симфонії трохи Моцартівської ... патичного доброго ... Рапсодію“ Барвінського ... і вона загально подобалась ... виконанні Неймарка ... хто надіявся. Молодий ... явився під технічним ... артистом високої класи ... стерегти його перед ... динамічними ефектами і ... ковими наголосами, при ... деколи не вспів ...

На допомогу студентству.

ВИКАЗ ДАЛЬШИХ ЖЕРТВ.

Щомісячні датки (в золотих): Р. С. У. К. (Львів) за лютий і березень 265; громадяни Перемишля (через „Шапшию" за два місяці) 232; Укр. Парл. Репр., Львів 85; дир. В. і М. Яцульчаки, Синевідсько Вижне (за лютий і березень) 10; апт. Терлецький Мих. Львів, 10; урядовці „Просвіти", Львів, 1% від платні за 4 місяці; урядовці „Сільського Господаря", Львів, ½% від платні. **По пять золотих:** д-р Панчишин Марія, Львів; дир. Тиктор Іван; о. ректор Малиновський Олександер. **По три золоті:** д-р Кость Левицький; д-р Лукіянович Денис; дир. Шепарович Юліян; дир. Калитяк Іван. **По 1,50 зол.:** дир. Герасимович Іван; видр. Лукашевич Дмитро; Верхола Омелян; о. проф. Бучацький Олекса. **По два золоті:** дир. Филипович Іван; дир. Капуста Микола; дир. Куцик Степан; ред. О. Федак-Шепарович; д-р Цимбалістий Павло; монастир оо. Василіян; о. прелат Кушпіський Леонтій; **д-р** Бурачинський Тит; проф. Тишинська Евстахія; Глинський Теофан; дир. Радловський Орест; д-р М. Вахнянин; дир. Терлецький Ом.; о. Василів Степан; Рижевська Анна. **По 1 зол.:** дир. Левицький Роман, дир. Мицик Роман, інж. Мілянич Атанас; інж. Романенко Антін; **д-р** Чехович Конст.; ред. Витвицький Іван; д-р Коновалець Мирон; д-р Берест Осип; ред. Глібовицький Василь; дир. Сеоплак Ярослав; дир. Левицький Олександер; д-р Левицький Володимир; д-р Левицький Дмитро; м-р Бойко Вас.; д-р Шевчук Семен; дир. Постолюк Петро; дир. Ясінчук Лев; Вахнянин Данило; о. д-р Стасюк Омелян; о. Солтик Ярослав; інж. Мельник Андрій; о. д-р Лаба Вас.; о. д-р Костельник Гавриїл; д-р Макарушка Любомир;

дир. Магаляс Семен; д-р Брик Іван; ред. Бондарович Осип; дир. Костик Олександер; о. Томович Василь; дир. Матвів Михайло; **д-р** Савчак Юлій; інж. Монастирський Витовт; д-р Небилович Яків; надр. Русин Михайло; Плява Теодор; о. Харина Володимир; Кравчик Олена; Онисько Олександер; д-р Бречка Дмитро; інсп. Брилинський Михайло; д-р Цегельський Роман; д-р Мушка Максим; проф. Ступницький Іван; д-р Назарук Осип; дир. Бачинська Ольга; проф. Радзикевич Володимир; проф. Ваврик Михайло; Тершаковець Мих.; інж. Глинський Іван; радн. Іванович Антін; радн. Лучаківський Тадей; інж. Мудрак Юліян; о. проф. Каштанюк Антін; д-р Старосольський Володимир; д-р Зубик Роман; дир. Кисілевський Маркіян; д-р Гика Іван; дир. Кисілевський Ярослав. **По 0.50 зол.:** д-р Лаврівський Олекса; Герасимович Марта; ред. Яворівський Евген; дир. Літинський Іван; Медвецька Юлія; ред. Палій Дмитро.

Всім П. Т. Жертводавцям складаю щиру подяку. При тому завважую, що скількість громадян, які уважають своїм обовязком помагати рідному студентству, розмірно дуже невелика. Складані датки зовсім невспівмірні до тих запотребувань українського студентства, що їх кожного місяця треба заспокоювати. Для інформації завважую, що підчас коли місячні запотребування досягають квоти 2,500 зол., тоді пересічно складані одноразові, чи то щомісячні датки не досягають в одному місяці навіть 1.000 зол. А чейже ці запотребування Академічного Душпастирства — це квоти потрібні на заспокоєння найконечніших потреб нашого студентства у формі оплат на студії, чи то прохарчування. Без них наша молодь тратить марно роки студій, не кажучи вже про наслідки постійного недоживлювання. Тому допомога академічній молоді є обовязком кожного українця.

За Академічне Душпастирство:
о. д-р Іван Гриньох,
Львів, пл. св. Юра ч. 5.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр:

Четвер 21. 4. год. 7.30 „Роз-Марі".
Пятниця 22. 4. год. 8 веч. Перший виступ Польського Репр. Балету.

Театр Ріжнородностей:

Четвер, 21. 4. год. 7.30 „Подружжя, яких мало".
Пятниця 22. 4. год. 7.30 веч. „Подружжя, яких мало".

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

СТАНИСЛАВІВ:
24. 4. Невольник.
25. 4. Орфей у пеклі.
26. 4. Процес Мері Деген.
Зі Станиславова їде театр до Тисьмениці.

КІНА.

АТЛЯНТИК: „Фордансерки".
БАЛТИК: „Невдачник".
ВАНДА: „Ти, що в Гострій світиш Брамі", „Кавка".
ҐРАЖИНА: „Царський курєр".
ЕВРОПА: „Верес" на осн. Роданаміра.
КАСІНО: „Пані Валевська" (Грета Ґарбо).
КОПЕРНИК: „Інститутка" (Д. Дарбін).
МАРУСЕНЬКА: „Личенько" з Шерлі Темпль і колірова гротеска.
МЕТРО: „Дівча з Парижа".
МІРАЖ: „Людина-лев".
МУЗА: „Життя вулиці" з Люізою Райнер.
ПАЛЯС: „Гузарські маневри".
ПАКС: „Ледишо" (Даніелі Даріє) та колоровий додаток.
РАЯ: „Знахар".
РІЯЛЬТО: „Історія одної ночі".
РОКСИ: „Тітка Карла" і колір. фільми.
СВІТ: „Детектив"; „Коли ти залюблена".
СТІЛЕНЕ: „Роберт і Бертран" або „Два злодії".
ТОН: „Лицарі степу", „Корабель невільників".
УТІХА: „Без свідків" і ревія.
ХИМЕРА: „Веселий волоцюга".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(ул. Марійська 5)
„Адриатик (Дальматія)".

ФОТОПЛЯСТІКОН „Світовид" (Пасаж Гавсмана ч. 7):
„Греція. — Мала Азія".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 21. квітня 1938.

6.15—8.00 Ранішня авдиція; 11.15 Польки у Шопенових польонезах, муз. порожнок для вселюдних шкіл; 11.40 Фльотов: Фрагменти з оп. „Марта", пл.; 12.03 Полуднева авдиція; 13.45 Комунікат Хліб. Палати; 13.50 Стравінський: „Свято весни", пл.; 14.20 Легка музика з пл.; 14.55 Біржа; 15.00 Фрагм. із повісти І. Ляма „Коронар у Галичині"; Музика з пл.; 15.25 Біжучі вістки з міста та провінції; 15.30 Господарські вістки; 15.45 Муз. гутірка з молоддю; 16.15 Концерт оперової музики; 16.50 19.50 Актуальна гутірка; 17.00 У ботанічній робітні; 17.15 Дуети на альт і бас у супр. форт.; 17.50 Спортовий порадник; 18.10 Що це таке єгипетські ієрогліфи, оповідання для дітей; 18.20 Форт. твори сучасних львівських композиторів; 18.35 Для сільської молоді; 18.40 Листи та програми; 18.50 Спортові вістки; 18.55 Програма на завтра; 19.00 Театр Уяви: „Іфігенія" Еврипіда; 20.00 Розр. концерт, орх., дуети, два форт., у перерві в год. 20.45 Веч. денник; 21.45 Літер. нарис: З мого верстату; 22.00 Творчість К. Шимановського: форт., міш. хор; 22.50 Ост. вістки; 22.15—24.00 Танк. музика з пл.

Пятниця, 22. квітня 1938.

6.15—8.00 Ранішня авдиція, 11.15 Для шкіл: „Летунська пригода", 11.40 Співає Шаляпін, пл., 12.03 Полуднева авд., 13.45 Суспільна гутірка. 13.50 Моцарт і Шуман із пл., **14.05 „Страстні псальми" у виконанні хору Успенської церкви у Львові під дир. проф. Р Прокоповича; концерт попередить гутірка ред. Пашківського.** 14.55 Біржа, 15.00 „Коронар у Галичині", Музика з пл., 15.20 Біжучі вістки, з міста та провінції, 15.30 Господарські вістки, 15.45 Оповідання для дітей, 16.00 Гутірка з хорами, 16.15 концерт дутої орх., 16.50 Актуальна гутірка, 17.00 Серед наймолодших громадян. 17.15 Форт., 17.50 Огляд видань, 18.10 Туристичний інформатор, 18.15 Вок. музика з пл., 18.35 Великодні містерії, 18.50 Спорт, 18.55 Програма на завтра, 19.00 Театр Уяви: „Комедія кохання та чесноти", 19.30 Мендельсонівий дует у супр. форт., 19.50 Муз. з пл., 20.15 Веч. денник, 20.30 Европейський концерт із Осльо (Норвегія): орх., хор, скрипка, 21.30 Розр. концерт сальон. музики, сопран, ревеляри, кларнет, форт., 22.50 Останні вістки, 23.00 23.30 Танкова музика з плит.

Субота, 23. квітня 1938.

6.15—8.00 Ранішня авдиція; 11.15 Для шкіл: Співаймо пісеньки; 11.45 Давня скрипкова музика, пл.; 12.03 Полуднева авдиція; 13.45 Концерт бандань; 15.20 Радіотехнічні актуалії; 15.30 Господарські вістки; 15.45 Театр Уяви для дітей: „Пастушка та коминярчук" на осн. Андерсена; 16.15 Твори Бенацького та Штольца у вик. орх.; 16.50 19.50 Актуальна гутірка; 17.00 „У храмині п. Гебановського" фейл.; 17.15 Спів. рецітал Ольги Тішберг, сопран, у супр. форт. 17.50 Наша програма; 18.00 18.50 Спорт. 18.10 Інавгурація „Радіодня Тернополя" (трансм. з Тернополя): промови, подільські пісні у вик. хору; 18.55 Програма на завтра; 19.00 „Перемога під Віднем", Гутірка про Васильківського. 20.00 Танк. музика орх., спів, рефрени, у перерві в год. 20.45 Веч. денник; 21.40 Конкурс хорів; 22.15 „Святий Юр — весняний грім" літер.-муз. авд.; 22.50 Останні вістки; 23.00 Серед поетів Поділля, рецітація поезій; **24.00—2.00 Трансмісія великодної утрені з Успенської церкви у Львові, співає хор під дир. Орленка-Прокоповича.**

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 21. квітня 1938.

БЕРЛІН 15.35 Розр. музика, 20.00 21.00 Веселий вечір; БІЛГОРОД 20.00 Концерт хору; БРЮСЕЛЬ ФЛЯМ. 20.00 21.00 22.00 „Золото Рену" оп. Вагнера; БРЮСЕЛЬ ФР. 22.10 Концерт сучасної музики; БУДАПЕШТ 12.05 Вок. концерт, 17.30 18.00 Концерт оп. музики, 19.00 Мадярська музика, 21.15 Форт. рецітал Доганнія; ВІДЕНЬ 20.00 21.00 Вес. муз. вечір; ВЕЖА АЙФЛЯ 20.30 21.00 22.00 „Фра Дяволо" оп. Обера; ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Вес. мельодії, хор, сол.; КОШИЦІ 13.30 Госп. огляд, 14.00 18.45 Вістки, 18.00 Д-р В. Бірчак „Забобони або народні повіря", концерт, закорд. огляд; МІЛЯНО 17.15 Вок. концерт, 20.30 Розр. музика, 21.00 22.00 23.00 „Дон Карльос" оп. Верді; ПРАГА 15.15 Концерт а-моль Дворжака на скр. і орх., 19.20 20.00 Легка музика, 22.40 Югосл. пісні; РАДІО ПАРІ 18.00 Театр Уяви, 19.00 Пісні, 20.15 Форт., 20.30 21.00 22.00 23.00 Опера; РИМ 17.15 Форт., 17.50 Оповідання, 21.00 22.00 „Терра ностра" ком. Росато; СОФІЯ 17.30 Рел. музика, 18.30 Богослуження; ШТРАСБУРГ 20.30 21.00 22.00 „Дзвонар із Нотр Дам" оп. Масенета".

Пятниця, 22. квітня 1938.

БЕРЛІН 17.00 Концерт солістів, 19.10 Розр. музика, 20.00 Симф. концерт, БІЛГОРОД 20.00 Церк. пісні, хор, БУДАПЕШТ 12.05 Вок. концерт, 17.00 [illegible] музика, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 Опера, ВІДЕНЬ 10.30 Нар. музика, 19.10 Камер. музика, 19.35, 20.00, 21.00 Симф. концерт, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Дитячі пісні, 21.15 Форт., спів, 22.30 Давня камер. музика, КОШИЦІ 14.00, 18.45 Вістки, 18.00 Передача із Пряшева: Св. Гойдич: „Голгота"; Пісні вел. посту та страстні співає хор греко-катол. богословів у Пряшеві. МІЛЯНО 17.15 Танк. музика, 21.00 Симф. концерт, 22.15 Розр. музика, ПРАГА 14.00 клявесинові твори та пісні, 15.15, 18.10 Орх. концерт, 18.35 Квартет f-дур Равеля, 18.25 Форт., 19.10 Сальон. музика, 20.00 Нар. пісні на дитячий хор і орх., РАДІО ПАРІ 18.00, 20.15 Пісні, 18.15 Форт., 19.00 Сопрано, 20.30, 21.00, 22.00 Театр Уяви „Троє і я" комедія Амієля. Рим 16.00 Концерт малого хору, 19.30 Розр. музика, 22.00 Вок. концерт.

Субота, 23. квітня 1938.

БЕРЛІН 18.00 Розр. музика, 19.10 Оп. мельодії, 22.30 Легка й танк. музика; БІЛГОРОД 20.00 Нерв. пісні; БРЮСЕЛЬ ФЛЯМ. 19.30 20.00 21.00 22.00 23.00 „Валькірія" оп. Вагнера; БРЮСЕЛЬ ФР. 20.00 21.00 „О св. Кітіж" оп. Алексієва; БУДАПЕШТ 12.05 12.30 Концерт балалайк. орх., 19.00 Мадяр. нар. пісні в супр. цит. орх., 21.10 22.00 Орх. концерт; ВІДЕНЬ 12.00 Розр. концерт, 18.00 Стирійські мельодії, 20.00 21.00 Вес. австр. мельодії, КОШИЦІ 14.00 18.45 Вістки, 18.00 Вступ. Нар. вальси, Жінка в родині; МІЛЯНО 17.15 Китиця давніх танців, 21.00 Орх. концерт, 22.00 Голоси світа, 22.10 Концерт тріо; ПРАГА 19.20 Сальон. музика, 22.30 Сальон. музика; РАДІО ПАРІ 19.00 Форт., 19.15, 20.15 Пісні, 20.30 21.00 Театр Уяви „Кабінет д-ра Калігарі" драма Де Льорда і Бушо, 21.10 Кабарет. 22.05 Симф. музика; РИМ 17.15 Скрипка, 19.30 Легка музика, 21.00 22.00 23.00 Вечір опер: „Марселя" Джордано, „Іль вольто делля Вердаме" Кавусія; СОФІЯ 22.30 Воскр. утреня.

БІРЖА.

Львів, 20 квітня 1938

Гроші.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89.87 89.20 Долари американські 5.28.00, 5.25.50 Долари канад. 5.26.00—5.23.50 Фльорени гол. 294.14—294.40, Франки фр. 16.96—16.95, Франки швайцарські 122.15—121.85, Фунти англ. 26.36—26.40, Гульдени данц. 100.25—99.75, Корони ч. 14.00—21.30 Корони дан. 118.55—117.70 Кор. норв. 132.18—132.10, Корони шв. 136.89—135.90, Ліри італ. 24.10—23.00, Марки фінські 11.75—11.25, Марки нім. 107.00 — 103.00, Тель Авів 26.20—25.95, Марки нім. срібні 130.00 — 115.00

Акції.

Банк Польський 118.00 Цукор 34.00 Вугіль 29.00, 29.10, Ліпльоп 71.00, Можеїв 13.00, Островець 53.25, Стараховиці 38.50, 37.75, Габербуш 47.00

Папери

4 і пів проц. витто. 63.00, 63.50, 5 пр. І сх. 63.25 серія 91.75 3 поз. [illegible] 2 ем. 82.25 серія 90.75 5 конверс. 69.75 прем. дол. 42.00, 4 консол. 58.50

Тенденція сильніша.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ"

Львів, 20 квітня 1938.

1 кг. масла десер. бльок. без оп.	3.55 зол.
1 кг. масла бочков. вид. в опак.	3.00 зол.
молоко	18—19 сот.
[illegible]	3.00 зол.

Тенденція на масло змінкова на молоко й яйця сильна.

ОПОВІСТКИ.

Подяка.

Всім, котрі взяли участь в похоронах нашої дорогої Покійної мами МАЛЬВІНИ з дому ГОВОРЯ ДРОГОМИРЕЦЬКИХ I. воло Стрийська II. воло Ливицької і словами потіхи вшанили нам своє співчуття, складаємо на цім місці найщирішу подяку. Зокрема Вп. Директоровій Марійці Барвінковій за її щиру, повну жертвенности опіку в часі недуги Найдорожчої нам Покійної і п. Стефі Кушнировій за поміч у часі похорону. Нехай Бог винагородить всім добром.

Геля Дидинська, Дарія Хроновятова, доньки, о. Корнель Стрийський, син, Людміла, Юлія, Наталія, синові; інж. Михайло Хроновят, зять; внуки і правнуки.

Дрогобич.

На свята

11⁹⁰ Сандали мужеські взуття Папа на літо. Вигідні легкі, передувні. Підошви шкіряні.

11⁹⁰ Кілковані в колірі чорнім або бронзовім. Споди шкіряні.

17⁹⁰ ДЛЯ ЕЛЕҐАНТНОГО ПАНА. Дуже вигідний в колірі бронзовім і чорнім.

Bata

ВІВСЯНІ ПЛАТКИ Knorr не мають лусок шкідливих здоровлю. Потрібні до раціональної відживи. немовлят дітей — дорослих здорових — недужих

Ф-ма „Magasin Parisien" **А. БРІКНЕР** Львів, Льва Сапіги 69. поручає панчохи, рукавички, скарпитки, торбинки, парасолі, кравати та білля мужеське і жіноче в першорядних ґатунках по найнижчих цінах. 3—6

Найгарніші глинянські килими власного виробу поручає фабричний склад **СТ. ҐАЛАНА** Львів, Сикстуська ч. 20 (ріг Костюшки) Низькі ціни. — Продаж за готівку і на сплати. Приймаємо Облігації Позички Народ. та інші вартісні папери. Спеціяльність фірми: півгобелінові портієри, капи на ліжка і столи.

Найнов ші весняні зразки білля, рукавичок, шаликів, краваток, панчіх, хустинок поясків і т. п. найдешевше дістанете в кооп.: **„БАЗАР"**, Львів, Руська 3. П. Т. членів кооперативи просимо підняти ТОВАРОВІ ЗВОРОТИ за 1937 р. 890 1-3

Український Текстильний Склад **„Manufactura"** Льв в, Кап тульна Площа 3. ‑одаємо до відома наших Вельмишановних Клієнтів, що найнов ші весняні матеріяли на мужеські та жіночі одяги маємо вже на складі. Радо теж служимо інформаціями про моду о р матерій, виробів та десенів. 10-15

Порядок Богослужень в Архикатедральнім Храмі св. Юра в Страстний Тиждень і Праздник Воскресения Христового. Дня 21. цвітня ц. р. Вел. Четвер: год. 8.30 р. Торжеств. Архиерейська Служба Божа св. Василія Вел. з Вечірнею і чинами посвячення Антимінсів і св. Мира та умивання ніг. Вел. Пятниця: год. 9 р. Царські Часи, опісля Вечірня і винесення Плащаниці; год. 5. попол. Повечеря; год. 6 веч. Єрусалимська Утреня. Вел. Субота: год. 8.30 р. Служба Божа св. Василія Вел.; год. 5.30 попол. Надгробне; год. 6. веч. Воскресна Утреня. Свят. Праздник Воскресенія: год. 6. р. читана Служба Божа і проповідь; опісля читані Служби Божі в год. 7, 8, 8.30; год. 9 р. Торж. Архиерейська Служба Божа; год. 12. читана Служба Божа; год. 4 попол. Вечірня. — Другого і третього дня Свят порядок Богослужень, як звичайно в неділі і свята, з тим, що другого дня в год. 8 р. відправиться Братська Служба Божа.

Порядок Богослужень у Страстнім тижні і на празник Христового Воскресення в церкві Успення Пр. Д. Марії — У страстний четвер д. 21. цвітня ц. р. в год. 9. Служба Божа Василія В. В год. 5 вечір Страсти Г. н. І. Христа. У велику пятницю д. 22. цвітня ц. р. в год. 9. Царські Часи. В год. 10.30 Вечірня, обхід і винос Плащаниці. В год. 5.30 Надгробна Утреня. Підчас неї хор Успенської Церкви під орудою проф. Проколовича відспіває псальми. В суботу д. 23. цвітня ц. р. в год. 9. зранку Служба Божа Василія В. з Вечірнею. Дня 24. цвітня в день світлого Празника Христового Воскресения в год. 4. зранку Надгробне. Опісля Воскресна Утреня. Читані Служби Божі в год. 6. 7. 8. 9 і 12. В год. 10. **Архиерейська Служба Божа**, яку відслужить **Кир Іван**. В год. 5. попол. Вечірня. В дні 25. цвітня ц. р. Служби Божі читані в год. 6. 7. 8. 9 і 12. Співана Служба Божа в год. 9.30 трансмітована через Радіо. В дні 26. цвітня ц. р. порядок Богослужень як д. 25. цвітня з тим, що Сл. Божа співана почнеться в год. 10. рано.

Традиційний Передсвяточний Ярмарок Кружка Р. Шк. ім. Г. Барвінок відбудеться дня 22. цвітня ц. р. від 9—18. у школі Р. Ш. при вул. Мохнацького 12

Замість цвітів на могилу бл. п. Володимира Крушельницького зложили на Рідну Школу квоту 16 зол. Сестрінки. Замість цвітів на домовину бл. п. радника Степана Гладишовського, довголітнього секретаря Ветилявського Кружка при філії держ. гімназії у Львові зложив Ветилявський Кружок 50 зол. на шкільні такси двом найбіднішим учням.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

РАДА Т-ва „Укр. Ремісничо-Промислова Бурса" в Станиславові розписує КОНКУРС на управителя бурси. Вимагана середня освіта. Подання з описом життя і відписом свідоцтв надсилати до 10. травня 1938, на руки голови дир. Сев. Снігуровича, Станиславів, 3-го Мая 2. Першенство мають бездітні. 889 2-3

КУПНО - ПРОДАЖ

ПЛАЩИКИ дівочі, хлопячі тільки 17.75, прекрасні вовняні суконки 6.75, шовкові 4.90. „СЬВИТ ДЗЕЦКА", Львів, Сикстуська 2. 746 2-4

МАШИНИ до писання ТРІЮМФ найдешевше, на догідних умовинах продає МІХАЛЬСЬКИЙ, Львів, Фредри 7. 5-5

КОШИКАРСЬКІ ВИРОБИ усякого роду найдешевше в самому джерелі, в українській виробні „Саліке", Львів, ул. Личаківська ч. 27. 818 -10

ХРИСТІЯНСЬКИЙ Торговельний Дім „Риби", Собіського 14, тел. 111-12 поручає морожені лососі, також смажені і вуджені риби та оселедці. 843 1-2

ЖАРІВКИ від 5—25 ват. 70 сотиків, детекторові голосники зол. 3.50, кухонна лямпа зол. 2.—, двополумінна лямпа зол. 6.— „Централя Жарівок", Львів, Ринок 21. 852 1-3

РІЖНІ

СТАРУ ҐАРДЕРОБУ мужеську — міняємо на наймодніші бельські матеріяли. Телефон 270-25. 835 3-4

РОБІТНЯ АРТ. БРОНЗІВНИЧА Ст. Фединиського Львів, Вірменська 25 (дім „Зорі") виконує всякі церковні предмети зі срібла і бронзи. Позолочує старі чаші. 673

ТІЛЬКИ 5 ЗОЛ. тривка ондуляція з 5-місячною гарантією. Сальон чесання пань, Сикстуська 8, вхід через браму. 841 2-2

ВИРІБ ДЗЕРКАЛ. шиби, рами, оправа образів найдешевше — шклярство В. СТЕЛЬМАХ, Коперника 22, тел. 245-79. 834 3-10

УВАГА! Вже вернулася з паризької кравецької Академії першорядна сила і виконує фасони за найновішими паризькими моделями по приступних цінах. **Сальон жіночого кравецтва** Клоса Івана, Львів, Академічна 24. І. п. Тел. 295-88. 734 6-5

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Д-р Богдан Гординський ординує у внутрішніх недугах ЛЬВІВ, ВИШНЕВЕЦЬКИХ 1. (напроти Еміґраційного Дому). 771 1-8

ОГО ОШЕННЯ.

ФІРМА **Брати Стажевськ** ЛЬВІВ ГАЛИЦЬКА 6. поручають БІЛЛЯ ЖІНОЧЕ, МУЖЕСЬКЕ І ПОСТІЛЬ. 727 -10

ОПОВІЩЕННЯ.

Повіт. Союз Кружків Р. Ш. у Станиславові відкриває з днем 2. травня 1938 підготовчий курс до І. кл. гімн. для дівчат і хлопців. Зголошення приймає канцелярія Кружка Станиславів, Голуховського 54. 819 1-3

Коли терпиш — Пий Св... ... робій") успішний при болях ... ках печінки, катарах, болях ... і кишок, нирковому камені ... ра, невральгічних болях і ... корчах і болях голови. Продаж ... тиках і дрогеріях. Головний ... Варшава, Міодова 14, телефон ... Магістер Едвард Гобе...

НАДЗІРНА РАДА ЦЕНТРАЛЬН... КООПЕРАТИВНОГО БАНК... „Краєвий Союз Кредитови..." з обмеженою відповідальністю ... скликує на основі §§ 45 і 47 ...

XXXIX. ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬ... членів Центрального Коопера... Банку на 12. травня 1938, в год... передполуднем у салі „Місцевої ... ди" у Львові, вул. Костюшки ... таким предметом нарад (§ 12 ...

1. Відчитання протоколу і ... Загальних Зборів.
2. Звідомлення з діяльности ... вий рік 1937 з замкненим рахунком ... лянсом і рахунком страт і ... 1937 рік, як також з прелімінарем бю... жету на 1938 рік.
3. Звіти контрольні з перевірки ... су і рахунку страт і зисків за ...
4. Внесення Надзірної Ради в ... чистого зиску (§§ 23 і 45 статуту).
5. Означення границі найвищого ... дигу, який можна приняти ... нові, як також висоти ...
6. Означення найвищої суми ... зань, які Центробанк може ...
7. Вибір 4-ох членів Надзірної ... на місце уступаючих членів ... Ради.
8. Зміна §§ 5 г) і 52 ... статуту.
9. Вибір трьох членів Контрольної ... місії (§ 52 і) статуту).

Право участи в Загальних Зборах ... ють усі члени Центробанку, ... нили свої зобовязання ... лів згідно з постановами статуту ... 16 і 60). Кожний член має ... голос незалежно від кількости ... ділів. За леґітимацію служить ... книжечка (§ 50 статуту). В ... Зборах беруть участь члени ... Правні особи заступають ... ники. Повновласником ... шої правної особи може бути ... Дирекції або Надзірної Ради ... кооперативи, або член Управи ... правної особи, або в обох ... вична особа, яка вписана ... нів Центробанку (§ 51 статуту).

Річний звіт і замкнення ... ложені в льокалі Центробанку ... Мая ч. 15) до перегляду ...

За Надзірну Раду Централь... ративного Банку „Краєвий Со... товий" з обмеженою відпові... у Львові:

Д-р Михайло Волошин, предсідник. Д-р ...

Львів, 18. цвітня 1938.

МИСТЕЦЬКІ **ВЕЛИКОДН...** ТІВКИ, ОРИҐІНАЛЬНІ КОСІ... КІ **ПИСАНКИ**, ГУЦУЛЬС... ЛЕМКІВСЬКІ РІЗЬБ... поручає у великому ви... дешевих цінах **Союзний База...** ЛЬВІВ, РУСЬКА 3.

КІР Львів, Уейського 8 Тел. 280-88. Станиславів, 3-го Мая 4. ПЛЯНИ КОШТОРИСИ БУДОВИ.

Навіть ... ВАШЕ ОЧ... ГАЛИЦЬКА ...